

RESSO

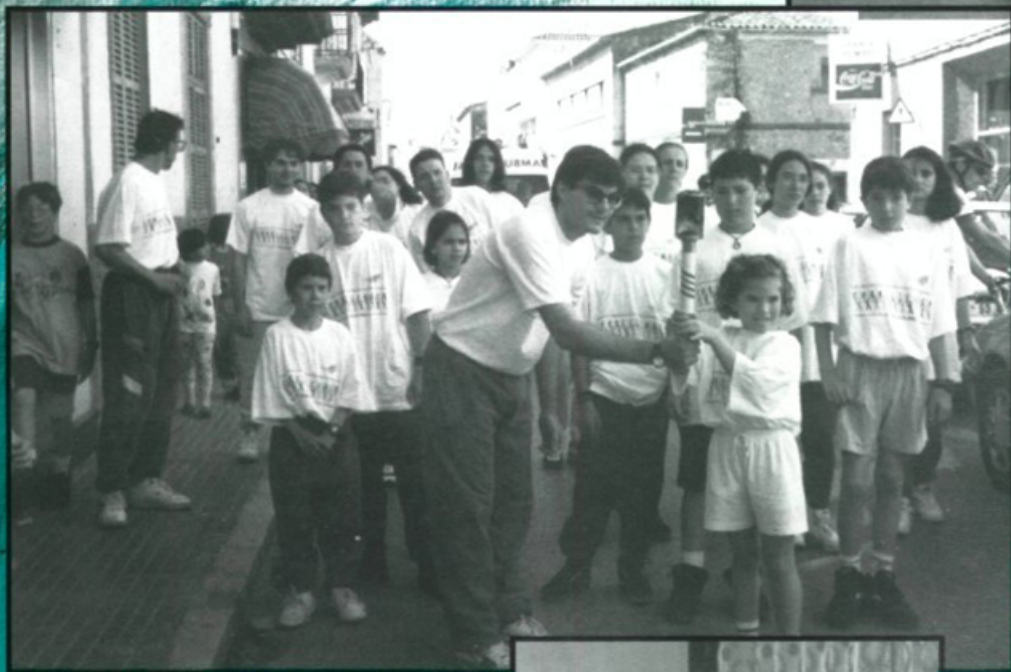
DE CAMPOS

REVISTA MENSUAL

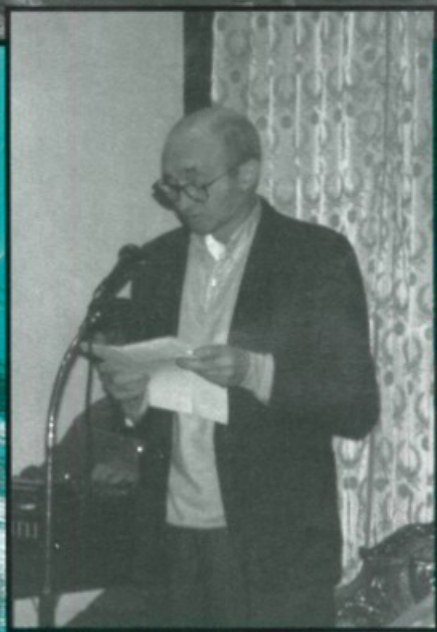

Any 9, Núm. 81 • Juny 96 • 250 Ptes. (I.V.A. Inclòs)

Entrevista a Andreu Mulet

*Les fites
netes
de
Damià
Huguet*

*Ressò
regala
un
viatge
a
Galícia
per
a
dues
persones*

OFERTES JUNY - JULIOL

HALCON

VIATGES

Carrer Major, 3 - Tel. 16.00.66
07630 Campos

GALÍCIA AL COMPLET

Sortides Juny: Del 6 al 16-06 • Del 8 al 15-06 • Del 13 al 20-06
Del 18 al 25-06 • Del 20 al 27-06 • Del 27 al 4-07

34.000 Ptes.

Sortides Juliol:

Del 4 a l'11-07 • Del 11 al 18-07 • Del 13 al 20-07 • Del 17 al 24-07
Del 18 al 25-07 • Del 20 al 27-07 • Del 24 al 31-07 • Del 25 a l'1-08

39.000 Ptes. (preu sortides 4 i 11)

43.000 Ptes. (preu altres sortides)

GALÍCIA AL SEU AIRE

Sortides Juny: Mínim 2 persones **47.500** • Mínim 4 persones **40.000**

Sortides Juliol 4 i 11: Mínim 2 persones **52.500** • Mínim 4 persones **45.000**

Sortides Juliol: Mínim 2 persones **58.000** • Mínim 4 persones **49.000**

El preu inclou: Avió línia regular Palma-Santiago-Palma

Hotel 2** en zona Ries Baixes. Mitja pensió

Cotxe de lloguer grup A. Km. il·limitats.

GALÍCIA 3 CIUTATS

Mínim 2 persones **57.000** • Mínim 4 persones **50.000**

El preu inclou: Avió línia regular Palma-Santiago-Palma

Hotel 2** en allotjament i berenar 3 nits a Santiago

2 nits a La Corunya, 2 nits a Vigo

Cotxe de lloguer grup A. Km. il·limitats.

ASTÚRIES I CANTÀBRIA

Sortides Juny: Del 5 al 10-6 • Del 19 al 24-06 **36.500**

Sortides Juliol: Del 3 al 8-7 • Del 17 al 22-07 • Del 24 al 29-07 **46.500**

El preu inclou: Avió línia regular Palma-Bilbao-Palma

Hotel 3*** en suances. Mitja pensió + 4 berenars

Transllats i guia acompanyant

ASTÚRIES I CANTÀBRIA AL SEU AIRE

Sortides Juny: Mínim 2 persones **45.500** • Mínim 4 persones **38.000**

Sortides Juliol: Mínim 2 persones **56.000** • Mínim 4 persones **48.500**

El preu inclou: Avió línia regular Palma-Bilbao-Palma

Hotel 3*** en suances. Mitja pensió

Cotxe de lloguer Grup A. Kms. il·limitats.

PRAGA

HOTEL 3*** - 62.000 PTES.

HOTEL 4**** - 72.000 PTES.

BUDAPEST - PRAGA

HOTEL 3*** - 69.000 PTES.

HOTEL 4**** - 77.000 PTES.

BUDAPEST - VIENA • PRAGA

HOTEL 3*** - 72.000 PTES.

HOTEL 4**** - 78.000 PTES.

Festes
de
Sant Joan
a Menorca

APARTAMENTS 1 CLAU

Ocu. per 5 persones **16.000**

Ocu. per 4 persones **18.000**

Ocu. per 3 persones **20.000**

Ocu. per 2 persones **25.000**

TEMPS de BANYA

ARTICLES DE BROMA

ARTICLES DE FESTA

CARNAVAL

GLOBUS

ARTICLES DE COTILLÓ

COVETS

Carrer de s'Aigua, 17 • Tel. 65.06.16 • 07630 CAMPOS

Sumari

Diuen que...	. 4
Vos recomanem	. 5
Cartes dels lectors	. 6
Nou local de la Caixa Rural	. 7
Nou religioses complementen...	. 8
Trobada de la Gent Gran	. 9
Presentació "Les fites netes"	. 10
Presentació del Pla Pilot...	. 12
Campos té un pressupost...	. 13
Es Jai de la sala	. 14
Operacions d'imatge...	. 15
Campos es mereix tenir un bon...	. 16
Notícies de partits.	. 17
Fent una volta per la vila	. 18
Notes d'Església	. 21
Vivim enganats?	. 22
Nou Codi Penal en vigor	. 23
Reportatge	. 24
Lletres a la tieta	. 27
Els viatges d'un rodamon.	. 28
Plana verda	. 30
Futbol base	. 31
Escacs.	. 32
Torneig de primavera de tennis	. 33
Bàsquet	. 34

Som una Comunitat?

El 28 de maig el President dimiteix

questa terra es veu abocada des d'uns anys ençà a viure esdeveniments històrics, malhauradament històrics. Si fa uns 10 mesos assistíem a la dimissió (forçada o no) del President Cañellas, ara assistim impassiblement a una altra dimissió (clarament provocada) del President Soler. Dia 27 de maig, el Sr. Soler, nomenava Govern. Dia 27 de maig, dimetia davant una votació reprovatoria del seu propi Grup Parlamentari.

Això venia a certificar l'existència d'un partit polític, que té la majoria de govern en aquesta comunitat, amb diferents talants, sectors i un President amb manca de suport d'aquest grup.

Hem de deixar constància de l'absoluta honestetat del Sr. Soler en dimitir i ell va mantenir una postura digna davant tot aquest terratrèmol. El Sr. Soler ho va dir i ho ha complert. Si un no pot fer la seva política se'n va. Des d'aquí, Sr. Soler, mantenim un enorme respecte vers la vostra persona.

Les circumstàncies són massa properes per jutjar més al fons de la qüestió però no hi cap dubte que el PP, dins el seu perfecte dret legítim a triar el President, posar-lo i llevar-lo, de forma estatutària, investir-lo, haurà de fer un important esforç per explicar com es governa en aquesta comunitat, si és que podem creure que ho som i a més, històrica. No serà prioritat la política lingüística, Matas dixit. I un botó val per mostra.

El nounat futur, in pectore President haurà de governar, i governar per un conjunt de terra i persones, Província o Comunitat? és igual, haurà de ser per a tothom.

La Constitució és qualque cosa més que un gerro de roses posat al rebedor del despatx.

¿Caldrà ara, que els dissidents (de tot pelatge i de tota casta) invoquem clemència davant el Sr. Cañellas, Matas, Verger, nou triumvirat, i demanem la commutació de la pena de mort política per una altra de més suau?

Aquesta qüestió, que s'anirà contestant per si mateixa, demostrarà el vertader lloc i la vertadera essència personal de cadascú. Les sorpreses podrien ser majúscules.

L'altra qüestió que ara no estam ni per començar és: Qui governa realment i en el fons les Balears, aquestes illes fenícies, romanes, musulmanes?

Diuen que...

— La primera actuació del batle dins el Pla Pilot de Normalització Lingüística serà canviar-se el nom.

— Troba que estarà lleig ser el batle d'un poble tan "normalitzador" i nòmer Andrés.

— A partir d'ara els bans i tota la comunicació de l'Ajuntament anirà firmada per Andreu Prohens i no per Andrés Prohens com fins fa poc.

— Varis regidors del P.P. i Unió Campanera podrien seguir l'exemple del seu cap i també posar-se el nom en mallorquí.

— Sembla mentida que se les vulguin donar tant de normalitzadors i no n'hi ha ni un que tengui el seu nom en la nostra llengua.

— Després dirà el Director General de Política Lingüística que tenen una gran sensibilitat cultural.

— La segona actuació del batle consistirà en aprovar una ajuda per la nostra revista, com a única veu periòdica del nostre poble que ha defensat des de sempre i sense complexos el català.

— Fins ara Ressò no n'hem rebut ni cinc, però això segur que canviarà radicalment gràcies a aquesta nova sensibilitat lingüística del nostre Ajuntament.

— Aquest estiu, a sa Ràpita, podrien passar coses grosses.

— Es podria posar en funcionament una associació de veïns formada per gent amb ganes de fer molta

feina.

— Segons l'Ajuntament, els tècnics urbanístics han de ser advocats, per tant, els tècnics juristes han de ser arquitectes.

— L'Ajuntament se sent discriminat pel CIM, perquè no rep el mateix tracte que altres pobles iguals.

— El CIM respon que és veritat perquè són els que reben millor tracte.

— Es crearà el cos de votants compensats, perdó, el cos de voluntaris compenetrats amb l'esport.

— Volen tornar obrir l'abocador de fems.

— Tornaran els temps gloriosos del ciclisme campaner, tndrem escola ciclista a Campos.

— El dèficit d'un Ajuntament quan més obsessiona és quan es té superàvit.

— Tndrem pavelló poliesportiu i institut, què volem més?

— Qui la fa la paga, pagès que tndi aigua pagarà la multa.

— Per qui es decantarà el batle de Campos, per en Cañellas, per en Verger, o per en Soler, qui ho sap?

— El Govern ha posat a la venda Agama, sort als lleters campaners que confien en aquesta fàbrica!

— L'oratori de la Font santa està cansat d'esperar a l'UVI que les institucions posin fil a l'agulla.

— Fort i no et moguis tot el nucli de ses Covetes s'ha d'urbanitzar, per això l'Ajuntament l'ha classificat de sòl urbà.

— És que han confós els metres en pams a l'hora de medir la distància fins a la mar.

— El PNL s'ha de posar en marxa i per això tots els empleats de l'Ajuntament han d'aprendre el català.

— Normalitzaran el nom dels carrers en aquesta legislatura, qui ho sap?

— Per primera vegada un

col·legi públic acollirà un institut. De més verdes n'han madurades!

— Llet Mallorquina ha denunciat a Agama que retira la denúncia.

— El PSM retira la moció de desconfiança contra el batle per contractar massa càrrecs de confiança.

— Campos tndrà aigua per al camp de golf quan tengui l'aigua depurada de la depuradora.

— Que la pròxima carrera per al mundial de motociclisme s'ha de celebrar a les rondes de Campos i que al poble tenim pilots guanyadors.

— A principis del segle XXI s'haurà acabat la misèria, Campos serà un dels tres subnuclis urbans de Mallorca.

— Ser un subnucli urbà significarà convertir-se en la capital de comarca. Da-li cebes!

— Campos i Porreres ara han d'anar a mitges, els porrerencs ja se n'han duit un bon premi de la fira de maig.

— Si es pot especular també es pot pagar, però si no es pot urbanitzar, que pagui sa tia.

— De la imatge d'es Trenc que se n'encarregui el GOB. I que buidin les papereres ells.

— Si posen en marxa quatre vídeos del terme, ja no s'hauran de trencar el cap a veure què han de fer amb el Pla de Normalització Lingüística.

— Allà on no n'hi ha que no n'hi cerquin.

COMERCIAL
RAMBLA
TEL. 65 25 01

Jardineria,
Decoració
Art Mallorquí

Rambla, 14 • CAMPOS

CONSTRUCCIONS

GUILLÉN - BAUZÁ

Noves edificacions i restauració de cases antigues

Escorial, 64 • Tels. 65.25.01 - 65.28.11 • CAMPOS

Vos recomanem

• Comprar i llegir el llibre "Fites netes" de Damià Huguet.

• Llegir el Diari de Balears en llengua vostra, en llengua nostra, en llengua d'aquí, en bon mallorquí, és a dir, en llengua catalana.

• Que no vos enfadeu amb la gent que vos envolta, que sempre es mereixen millor tracte.

• Que faceu uns quants estiraments del cos cada dia, com fan els moixos, és molt sa.

• Que reflexioneu uns moments cada dia i penseu qui sou, d'on veniu i cap a on anau.

• Si no voleu reflexionar, no reflexioneu, però no pegueu de cap.

• Que vos prepareu per rebre unes quantes carabas-

ses, que no vos agafin desprevinguts. Que rebràs uns quants excel·lents? Millor, molt millor.

• Que vos prepareu unes bones vacances.

• Que si heu de fer res durant les vacances ha de ser una bona lectura. I si no podeu tenir-ne, armau-vos de paciència.

• Que vos proposeu cada dia esser un poc menys egoistes. Molta gent us ho agrairà.

• Que ajudeu a fer un lector nou de la revista RESSO, la millor revista del poble.

• Que el mes que ve torneu a llegir la revista RESSO. En durà de bones i de fresques, encara que faci calor.

CAN GASPARE
Ferreria fundada l'any 1868

- Compra i venda maquinària usada
- Reparació maquinària
- Ornament artístics
- Treballs en acer inoxidable
- Fabricació i restauració de molins de vent
- Treballs de torn
- Ferrament

Jaume I, 43
07630 CAMPOS
Tel. 971 - 65.06.28

PISCINES I REFORMES S'AIGUA BLAVA

- Construcció de Piscines i Aljubs, sistema de formigó "Guintado".
- Construcció de Pistes de Tennis, Sistemes "Tennis Quick"

ANYS D'EXPERIÈNCIA AVALEN EL NOSTRE SERVEI

Carrer Eivissa, s/n. • 07630 CAMPOS

Tel. Mòbil 908.63.16.58

GABINET Iladó

GESTORIA ADMINISTRATIVA

ASSESSORIA FISCAL I LABORAL

CORREDORIA D'ASSEGURANCES

IMMOBILIÀRIA

Carrer Creu, 12 • Tels. 65.07.81 - 65.21.42 • Fax. 65.21.95
07630 CAMPOS - BALEARS

SANELEC INSER C. B.

Arnau Nigorra i Joan Pomar

SANEJAMENT • ELECTRICITAT

CLIMATITZACIÓ

REPARACIÓ I MANTENIMENT

DE CÀMERES FRIGORÍFIQUES

MAQUINÀRIA D'HOSTELERIA

Tels. 65.07.69 • 908.63.16.73

Carrer Major, 34 • CAMPOS

Contestant a Guillem Burguera

M'he decidit a contestar el teu escrit sobre els Falcons, perquè pens que els colomòfils ja hem callat massa, i si seguim callant, pareix que no existim.

Només et contest a la part que m'afecta, que és la Colomòfilia, encara que no crec que fa trenta anys hi hagués més falcons que ara, quan només a Sa Dragonera, teniu, i dic "teniu", perquè pel teu escrit, pareix que formes part del G.O.B., més de seixanta parelles censades.

Dius que el falcó ens ha ajudat a millorar la "Raça". Tu estàs molt mal informat. La "Raça", s'ha millorada a base d'informació que abans no teníem, d'estudis, d'entrenaments, d'una alimentació més adequada, i també de l'adquisició d'exemplars dels millors colomòfils estrangers. Només així s'ha millorat la "Raça", i també un poc de velocitat.

Quant a la selecció, et diré que el falcó ha contribuït que la selecció sigui al revés. Per norma general, els coloms millors d'una banda amollada a 500 Km, són les primeres que arriben a l'illa, i són per tant, les primeres que es troben

amb el "SELECCIONADOR", que fa que aquesta bandada se'n vagi a fer punyetes.

Alguns coloms, agafats pels falcons, altres, tirats per terra, i altres, se'n van altra vegada mar endins.

La segona bandada, és la que es troba el camí més buit, i és la que generalment guanya els concursos, per tant, el falcó, exerceix la selecció al revés.

T'imagines a n'Indurain, en Rominger, en Jalabert, etc, quan pugen qualsevol port del Tour de França, que quan fossin a damunt de la muntanya els sortís qualsevol tipus de falcó? Sempre guanyaria un segon. Això és el que passa amb les amollades de coloms. Actualment guanya un segon.

Crec que t'ha faltat molta d'informació colomòfila per poder opinar sobre ella, perquè tenc dubtes que tu, igual que molts com tu que tant protegiu els falcons, hagi vist l'atac d'un falcó a una bandada de coloms.

Jo et puc dir que ho veig quasi a diari, i que tenc segurament més informació que tu sobre els falcons, sobretot amb els que ataquen les

bandades a l'interior del poble de Campos. En veim tots els dies. Ja només falta ser presentats.

El falcó, amic o enemic?. El falcó no és l'enemic dels colomòfils. Exerceix només la seva funció. L'enemic és el que ha propiciat aquesta protecció absurda com innecessària, que ha fet que hi hagi fins i tot superpoblació de falcons, ja que ja m'explicaràs què fan més de 60 parelles a Sa Dragonera.

Ni tots els pobres ocellets de l'illa els basten per un dia de menjar. O aquestes 7 parelles de peregrins, que tenim censades els colomòfils dins un radi de 1500 m, quan vosaltres defensau la teoria que només hi ha una parella per a 12 Km2.

Els colomòfils no volen de cap manera l'extinció dels falcons. Hi ha d'haver els falcons justs perquè tant ells, com els coloms missatgers visquin bé i puguin disfrutar d'aquesta vida tan curta, però tan preciosa.

*Tomeu Prohens Vicens
(C.C. Mar i Cel Campos)
Llicència federativa 1801*

Fe d'errades

A la plana 11 del proppassat número de Ressò la FOTO que acompanyava l'article sobre els quintos "Això fa por. Quintos 96" era al·lusiva però no té perquè ésser cap acció dels quintos ni cap acte fet el dia de Pasqua d'enguany.

Cristalleria CAMPOS C. B.

Joan Oliver Bordoy

Pere Ferran Vaquer Silvar

Carrer Llibertat, 27
Tel. 65.04.20 • 07630 • CAMPOS

CA'N MELERO

FRUITES I VERDURES • CONGELATS
FRUITS SECS • PRODUCTES DIETÈTICS
VINS A L'ENGRÒS
POLLASTRES A L'AST

Carrer Ferrocarril, 1 • Tel. 65.06.30
07630 CAMPOS

Nou local de la Caixa Rural a Campos

El passat diumenge dia 12 de maig, dia de la Fira de Campos, s'inaugurà el nou local de la Caixa Rural, al carrer Creu número 19.

La Caixa Rural està establerta a Campos des de l'any 1978.

La inauguració del local va ser beneït pel rector, D. Gabriel Reus, en una cerimònia on varen assistir les persones que hi treballen: Catalina Manresa Fullana, Antoni Sastre Noguera i el director Pau Mas Roig, així com diversos familiars i amics.

Des de Ressò els desitjam un futur pròsper per bé de l'economia campanera.

Foto: Antonia Sitjar

Magnífica Exposició de vestits de núvia

Organitzat per l'Associació de la Tercera Edat de Campos i en col·laboració de Poble Viu, s'ha fet una mostra de vestits de núvia d'unes quantes dècades enrera.

Els més antics eren uns vestits totalment negres amb mocadors i calces inclosos. Aquests eren la minoria i ocupaven la part dreta de Ses Escoles Velles, on s'ha fet l'exposició. Els altres, d'anys posteriors, eren ja blancs i n'hi havia de tot tipus i materials. Molts d'ells anaven acompanyats de les fotos de quan es varen casar de les propietàries dels vestits.

Cal destacar de l'exposició l'ambientació. Tots els vestits estaven posats a maniquís per crear un major realisme i no hi faltaven els nuvis a la part frontal de l'Auditori, d'esquena a la gent que entrava, talment com si esperassin per casar-se.

Aquesta mostra ha estat molt aplaudida pels campaners, especialment per la gent major, que ha pogut admirar algunes peces d'art i recordar les seves pròpies nuviàncies i també la dels amics que hi tenien exposats els vestits.

A.S.V

Glosat

Al pobre Tòfol Soler
ets seus li han envestit,
li han dit en aquest partit
qui vol fer ses coses bé
ha d'agafar ets atapins,
i ell ha dit: ah!, idò molt bé,
ja ho sabré un altre pic.

Aquest món és un embut
i vos dic que no són berbes,
ja fa estona que a sa merda
com més remenen més put.
Però a aquell gran president,
lloca d'un niu de puputs,
segons ara diu sa gent
resulta que encara governa.

Fa dies que a sa taverna
no me xerren de res pus,
i ja estic massa cansat
de mirades de ses dretes,

recoranta mil fustetes,
no importa anar a Ciutat
que per la Vila un bon plat
en tenim ben escaldat
i no són faves ni mongetes,
són cases per Ses Covetes
o aigües brutes i netes
o doblers que han manllevat.

A devers can Canoveta
segons fa poc m'han contat,
n'hi ha que ben aviat
tendran aigua en es grifó.
Això ja arriba a fer colló
o millor dit, fa pardal
perquè entre tots hem pagat
i jo la tragín a barrals.

*Es Missatge de Son Vent
Juny 96*

Sa Joieria

Argenteria i Rellotgeria

Carrer Major, 4 - Local B • Tel. 65.23.78
07630 CAMPOS

Nou religioses complementen la seva formació a Campos

El passat mes de maig varen ser a Campos 9 religioses de la Congregació dels Sagrats Cors que provenien de Puerto Rico, República Dominicana, Ruanda i Espanya. Eren Ana Colón Díaz, Mabel de Jesús i Mayra Figueroa (Puerto Rico), Angela Brito i Maribel Márquez (República Dominicana), Emenance Urinana i Veneranda Murchatete (Ruanda) i Maribel Jiménez i Pilar Denclar (Espanya). Són religioses joves -entre 28 i 40 anys- que encara no han fet els vots perpetus. La Congregació ha fet aquesta experiència de reunir-les durant 7 mesos per diferents llocs -Madrid, Salamanca, Catalunya, Mallorca...- perquè rebin una formació addicional. Aquesta experiència conduirà a l'Assemblea que celebrarà la Congregació on ja podran participar. Les religioses a les diferents estances han compartit les feines i la tasca pastoral de les comunitats religioses.

Ana Colón, amb qui parlarem en nom de totes, ens va comentar les diferències que hi ha entre la manera d'entendre la religió aquí i Amèrica. Ella troba que la religiositat del poble es palpa més aquí on participen els homes i les dones. Allà els homes estan un poc de banda. Ens diu que hi ha certa apatia, concretament a Puerto Rico, les

— Les nou religioses reben formació a diferents llocs de l'Estat Espanyol.

sectes protestants han proliferat des de les religions anomenades històriques -metodistes, presbiteriana...- fins a qualsevol persona que amb un certificat d'un curset aixeca una capelleta. Comenta Ana Colón, que als d'allà els atreu més el grup reduït que la forma més clàssica que tenim d'entendre la religió aquí, amb grans edificis, multituds, grans celebracions.

D'una societat i altra, creu que entre Amèrica i Europa no hi ha grans diferències culturals i econòmiques; que bàsicament són a un mateix nivell, amb uns graus de

riquesa per ventura més marcats a favor d'Europa. La gran ruptura es produeix quan es comparen amb Àfrica, la gran necessitada a tots els nivells. Comenta Ana Colón, la bona feina que es fa a través de les Organitzacions Internacionals, veritables ponts entre els "dos móns".

Finalment agraeix al poble de Campos la seva acollida, que els ha fet sentir-se com als seus països, i a l'Ajuntament per totes les atencions rebudes.

Redacció.

8

Per a qualsevol informació a Ressò, trucau al: 65.04.51 (Antònia) • 65.24.59 (Esteve)

Clínica Dental i Estètica Infantil i Adults

Dr. Miquel Bennàssar i Obrador

Formació amb títol Universitat del Sud de Califòrnia

Estomatologia general, Ortodòncia, Pròtesi.

Dr. Albert Font Juan

Col·legiat en ortodòncia per la Universitat de Nova York

Dr. Albert Caballero

Implantaments dentals

IMECO • ASISA • SANITAS • MARENOSTRUM • NOVOMEDIC • PREVIASA

Cosme Mª Oliver, 14 (Carrer des vi)

Tel. 65.21.14 (Horabaixes) CAMPOS

*Obert cada dia inclòs festius
de 19 a 23 h., i a hores
convingudes*

Avda. Primavera, s/n.

Tels. 65.50.98 • 65.01.96

COLÒNIA DE SANT JORDI

Trobada de la Gent Gran

9

El Club d'Esplai de la 3ª edat de Campos va participar a la VI^a trobada de Gent Gran en Marxa, organitzada pel Consell Insular de Mallorca i la Federació d'Associacions de persones majors de Balears, dia 26 de maig al Poliesportiu d'Inca.

Varen participar un total de 88 Associacions de Gent Gran de Mallorca amb unes 3.000 persones que feren 4 taules de gimnàstica. Aquest acte va posar fi al curs 95 - 96 que ha tingut lloc durant el mesos d'octubre a maig als diferents pobles de Mallorca.

La Flama

de la

Llengua

va pesar

per

Campos

— Una cinquantena de campaners varen córrer portant la flama.

Presentació del llibre *Les fites netes*, de Damià Huguet, un recull d'articles publicats a Ressò

Emmarcat dins els actes de la Fira, el passat divendres dia 10 de maig es va fer la presentació del darrer llibre de Damià Huguet *Les fites netes*, un recull de cinquanta-vuit articles publicats a Ressò entre els anys 1988 i 1995 i que ha estat editat per l'editorial Moll.

L'esdeveniment es va celebrar a la sala d'actes de l'Ajuntament, que estava plena de gom a gom i va comptar amb la presència de múltiples personalitats del món de la política i de la cultura, tals com l'editor Francesc Moll, el periodista de RTVE Sebastià Verd, el cronista oficial de Campos Miquel Roig, la presidenta de l'Obra Cultural Balear de Campos Antònia Sitjar, el delegat de cultura de l'Ajuntament Joan Molina, el director del col·legi Joan Veny i Clar, Miquel Ramis i moltes més persones del nostre poble i altres vengudes de fora.

El primer en prendre la paraula fou el batle, Andreu Prohens, qui digué que "amb aquest acte volem retre homenatge a un home destacat". Elogià el polifacetedisme de Damià Huguet, recordant la seva tasca dins camps tant diversos com el futbol, el cinema, la fotografia, la poesia i la pintura, per acabar dient "gràcies Damià per la teva dedicació a una feina constant i sovint poc reconeguda".

A continuació prengué la paraula el catedràtic de Filologia Catalana Joan Veny i Clar, que començà agraint a Damià Huguet per haver-li encomanat el pròleg del llibre i a l'Ajuntament per convidar-lo a participar en l'acte. Joan Veny va voler fer constar la importància de Damià Huguet com a poeta, del qual digué que "s'ha fet un nom rellevant al món de la literatura catalana de finals de segle", la qual cosa il·lustrà en el fet que el seu nom aparegui a l'Enciclopèdia Catalana i a la Gran

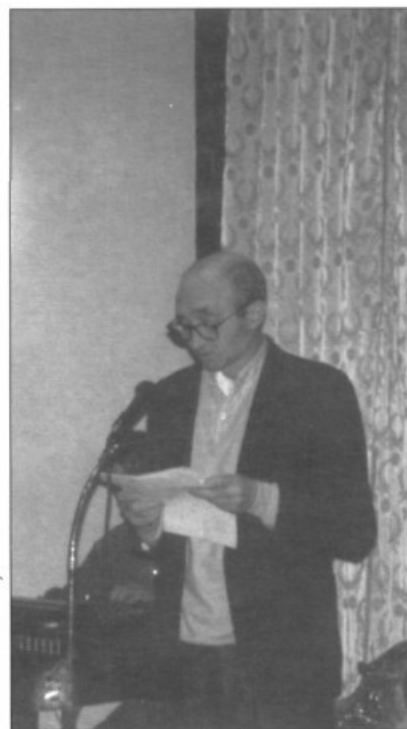
Enciclopèdia de Mallorca i en unes declaracions de Joan Mas, catedràtic de literatura catalana de la UIB qui afirma que "Damià Huguet és un dels poetes més interessants que ha donat Mallorca en les darreres dècades".

Joan Veny volgué remarcar la vessant humana de Damià Huguet i, sobretot, la seva laboriositat que l'ha portat a tenir quinze llibres publicats, tretze dels quals són de poesia, i dos d'investigació, sense deixar mai de banda la seva professió dins el món de la construcció. Destacà que Damià ha publicat a Mallorca, a València i al Principat, per la qual cosa "sols quatre malanats poden dubtar de la unitat de la nostra llengua".

Per a Joan Veny, també és de cabdal importància el paper que ha fet i continua fent Damià Huguet com a dinamitzador cultural i va citar, entre altres exemples, la seva faceta de crític de cinema, el seu paper capdavanter en l'impuls del curs de cultura catalana que es va celebrar l'any seixanta a Campos, els concerts de Raimon i Maria del Mar Bonet que ell mateix va organitzar al nostre poble en la mateixa època... I, especialment, la seva col·laboració desinteressada a la revista Ressò des de la seva fundació, de la qual en Damià sempre n'ha estat un dels pilars fonamentals.

De Ressò digué que "és el cordó umbilical que em connecta a Campos des de Barcelona" i també que "és l'excepció a la inconstància que hi ha hagut dins la premsa campanera, ja que ja duu vuitanta números publicats".

Després d'aquesta repàs a la figura de l'autor, Joan Veny es centrà en els articles que componen *Les fites netes*, que va definir com una anàlisi de la vida campanera dels darrers trenta anys, amb la recuperació de personatges locals importants del món de l'ensenyament, l'arqueologia, la política, i d'altres personatges del carrer i de la vida quotidiana, tots ells

— Damià Huguet durant la seva intervenció en l'acte de presentació de "*Les Fites Netes*"

tractats sempre de forma tendra. També en els articles apareix la faceta dinamitzadora de l'autor, quan fa propostes per a la normalització lingüística dels noms dels carrers o per la creació d'un museu etnològic.

Tanmateix, segons Joan Veny, un dels aspectes més destacats del recull és el lèxic que hi apareix, un lèxic ric i farcit de paraules endèmiques de Mallorca i de Campos, qualcuna d'elles recentment admeses en el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans. Posà, com exemple, els mots tasser i rebentat, desconegudes al català continental i que van essent substituïdes pels barbarismes *barra* i *carajillo*.

Joan Veny finalitzà la seva plàtica demanant que es dediqui un carrer a Damià Huguet.

A continuació prengué la paraula l'homenetjat qui va dir que quan va començar a col·laborar a Ressò no es pensava que la durada fos tan llarga.

Foto: A. Sitjar

Va definir el llibre com "una breu crònica dels anys cinquanta a Campos i, per extensió, a la Mallorca pre-turística, quan el carrer era important". Un dia va pensar que podria ser interessant recollir els articles en un llibre per tal de facilitar la seva consulta i ho va proposar a l'editor Francesc Moll, qui tot d'una va acceptar la proposta i es va posar en contacte amb l'Ajuntament per procedir a la seva publicació.

Damià volgué enaltir la tasca duta a terme per Ressò en particular i les revistes locals en general, de les quals digué "la premsa forana mai havia estat tan impactant ni tampoc tan marginada com ara" en una clara al·lusió a les institucions públiques pel poc suport que donen a la premsa local, que rep, quan arriben, unes minses ajudes per part de les administracions autonòmica i local.

Finalment va aprofitar l'acte per desvetllar que té escrit un llibre de contes breus que pensa publicar aviat.

El Conseller de Cultura, Educació i Esports, Bartomeu Rotger, digué que "Damià és un home que està obert a tot el que és vida, és un humanista amb un amor extraordinari

Foto: A. Sitjar

— Damià Huguet rep l'abraçada de l'amic Joan Veny que ha plorat el seu llibre

al seu poble, al seu país i a la seva llengua". El va definir com a "intel·ligent i senzill" i va reconèixer que "persones com en Damià i Na Magdalena, amb la seva crítica i el seu exemple són els qui esperonegen

les institucions perquè treballin per la normalització de la nostra llengua i cultura".

Jaume Lladó.

**Per a qualsevol informació a Ressò, trucau al:
65.04.51 (Antònia) • 65.24.59 (Esteve)**

Estació de Servei Campos, C. B.

**Obert 24 h. Autoservei
Benzina sense plom**

Carrer Sant Blai, 19 • Tel. 65.01.53 • CAMPOS

JAUME FERRER I MAS

**Reparació i Venda de Motos
Motoserres i Motocultors**

Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - CAMPOS

Fàbrica
Pretensats

Morters
per a
façanes

Masguait S. L.

**MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ,
TRANSPORTS, LÀMPERES I DECORACIÓ**

*Carrer Ràpita, 43 • Tels. (971) 65.01.23 • 65.24.32
FAX. 65.24.32 • 07630 CAMPOS (Mallorca)*

Restaurant La Travessia

ESPECIALITAT EN CUINA MALLORQUINA

Local per a Bufets de Noces,
Comunions, Batejos, etc...

*Ctra. Campos Llucmajor, Km. 1 • Tel. 65.23.37
07630 CAMPOS*

Presentació del Pla Pilot de Normalització Lingüística a Campos

El divendres dia 10 de maig va tenir lloc a la sala de plens de l'Ajuntament la presentació del Pla Pilot de Normalització Lingüística al qual està inscrit Campos, juntament amb altres quatre municipis mallorquins, un de menorquí i un d'eivissenc.

Participaren en la presentació Joan Barceló, director general de política lingüística del Govern Balear, Bartomeu Rotger, conseller de Cultura, Educació i Esports i Andreu Prohens, batle de Campos.

Obrí les intervencions Joan Barceló, qui, en un to més de míting polític que d'acte institucional es va dedicar a lloar i felicitar la política cultural de l'Ajuntament de Campos així com la seva gent i les seves "joies arquitectòniques". No va justificar objectivament en cap moment perquè s'han triat Campos i altres municipis de característiques similars per experimentar el Pla de Normalització Lingüística, enlloc d'aplicar-lo a municipis amb una composició sociolingüística que ho fa molt més necessari, com puguin ser Palma, Calvià o Eivissa.

Joan Barceló va destacar com a fet positiu que "cada vegada hi ha més mitjans de comunicació", però no va citar el paper enormement important que ha jugat Ressor dins aquest àmbit.

També va dir que "si volem ser mallorquins hem de respectar totes les senyes de la nostra identitat i la primera és la llengua". "La llengua és l'ànima i l'ànima és la vida", va dir. I a continuació es va referir que l'objectiu més important del Pla és "fomentar l'ús social de la nostra llengua".

Malgrat això, després va canviar radicalment el seu discurs passant a defensar el plurilingüisme. Va dir que els nins i les nines dominaran els dos idiomes oficials i que no hi haurà imposicions de cap mena.

Finalment va manifestar que "el marc legal dona suport en aquest acte, que és un manat de la

Constitució, l'Estatut d'Autonomia i la Llei de Normalització Lingüística". I va informar que les línies generals del pla preveuen una actuació a Campos durant l'any 1996 i si s'escau es podrà renovar en exercicis posteriors.

A continuació prengué la paraula Bartomeu Rotger qui, després d'haver explicat que el, en aquell moment, president de les Illes Balears, Cristòfol Soler li havia encarregat que enviava als campaners i campaneres el testimoni del seu respecte, va barrejar les al·lusions al Pla Pilot amb la presentació del llibre *Les fites netes* de Damià Huguet que havia tengut lloc moments abans al mateix lloc. Rotger va confessar que si han posat en marxa un Pla de Normalització Lingüística és degut a la "pressió, crítica i exemple de persones com en Damià Huguet i na Magdalena".

El batle de Campos, Andreu Prohens, en una intervenció més institucional i menys política va manifestar que "tenc la sensació que avui és una fita històrica". No va barrejar el que havia estat l'acte de presentació del llibre amb la del Pla de Normalització Lingüística, sinó que va realitzar dues intervencions distintes.

Es va destapar com un fervent defensor de la unitat lingüística del català, el que féu amb una cita de Mossèn Alcover "la lingüística és una ciència tan digna com la medicina o l'enginyeria", afegint que, "per la qual cosa el nom de la nostra llengua no es pot deixar a motius de simpatia o antipatia", amb el que va voler ser una clara referència a la política lingüística que el seu soci de partit Eduardo Zaplana duu a terme al País Valencià i alineant-se clarament amb les tesis de l'ex-president del Govern Balear Cristòfol Soler.

Va declarar que comprenia que la intervenció pública en el tema lingüístic podria no ser del bo millor però "no queda més remei després de tants de segles de desnormalització".

Foto: A. Sitjar

— El Director General de Política Lingüística va presentar el Pla Pilot de Normalització Lingüística

Va concloure desitjant que "tothom se senti il·lusionat amb aquest projecte" i amb l'expressió "Campos sempre".

Des de Ressor, que tant hem treballat per la normalització lingüística de forma totalment desinteressada des de la nostra fundació l'any 1988, desitjam que aquest Pla no es quedi només en paraules, sinó que tenguí unes línies d'actuació clares i públiques i que ben prest se'n puguin avaluar uns resultats positius pel nostre municipi. Des d'aquí oferim la nostra col·laboració per tal que es pugui aconseguir la plena normalització del nostre poble i confiam ser convidats a participar en aquest projecte.

Redacció.

Campos té uns pressuposts de 701 milions

A la fi, els tenim aprovats i enlestits per mostrar a tothom. Els pressuposts municipals pugen a 701 milions d'ingressos i 584 de despeses. No demaneu què passa amb la diferència, probablement pocs ho saben. Qüestió tècnica.

A més, per si en voleu més, la Residència té uns pressuposts de 31.250.00 pts., de les quals 8.300.000 les posa l'Ajuntament o altres Institucions, són transferències corrents.

Pel que fa a la Casa-Bressol o "guarderia infantil" puja a 15.930.000'- de les quals 6.380.000'- són transferències corrents.

Les despeses de personal municipal són 162.705.000'- a l'Ajuntament, 16.400.000'- a la Residència i 14.350.000'- a la guarderia.

Les inversions reals pugen a 195.818.063'- que deu ésser la quantitat destinada a la Xarxa d'Aigües, més algunes obres petites.

Quant a la planta de personal segons es publica tenim:

A l'Ajuntament hi ha 26 funcionaris, més 2 d'eventuals, més 4 laborals fixos, més 17 laborals no fixos. Fan un total de 49 persones.

A la Residència n'hi ha 8 i la guarderia 6.

Total d'empleats públics municipals 63.

Hi ha 5 vacants de funcionaris per a l'oferta pública i 1 de laboral.

Aquí les xifres, resum d'ingressos i despeses, del Pressupost:

Ajuntament de Campos

1.1 Ingressos

Impostos Directes	181.000.000
Impostos Indirectes	22.200.000
Taxes i altres ingressos	172.400.000
Transferències corrents	163.790.000
Ingressos Patrimonial	60.500.000
Enajenacions Inversions Reals	22.000.000
Transferències de Capital	59.600.000
Actius Financers	—
Passius Financers	20.330.000

TOTAL 701.820.000

1.2 Despeses

Despeses de Personal	162.705.000
Despeses en Béns Corrents i serveis	147.901.143
Despeses Financeres	25.500.000
Transferències corrents	24.240.000
Inversions Reals	195.818.063
Passius Financers	28.500.000

TOTAL 584.664.206

Patronat Residència Tercera Edat

2.1. Ingressos

Taxes i altres ingressos	22.950.000
Transferències corrents	8.300.000

TOTAL 31.250.000

2.2. Despeses

Despeses de Personal	16.400.000
Despeses en Béns Corrents i Serveis	11.850.000
Inversions Reals	3.000.000

TOTAL 31.250.000

Patronat Casa Bressol Maternal, Guarderia

2.1. Ingressos

Taxes i altres ingressos	8.500.000
Transferències Corrents	6.380.000
Transferències de Capital	1.050.000

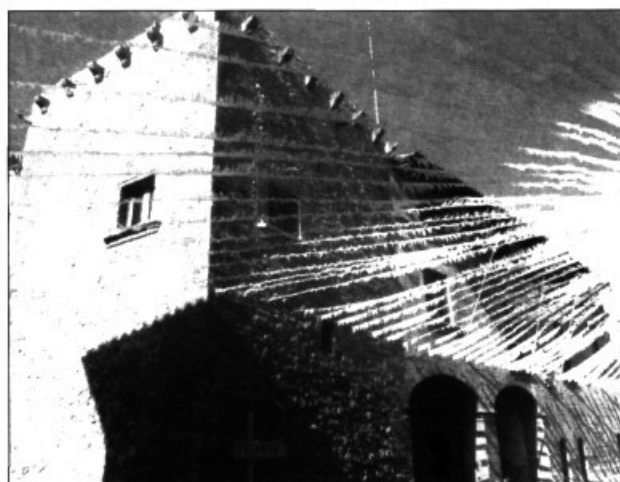
TOTAL 15.930.000

2.2. Despeses

Despeses de Personal	14.350.000
Despeses en Béns Corrents i Serveis	1.580.000

TOTAL 15.930.000

Redacció.

— A la meitat del segon trimestre tenim pressuposts municipals, gairebé invariables.

Doblers n'hi ha pel que volen

Això és el que hem de pensar tots els campaners si veim de quina manera es planteja l'anomenat "servei públic de neteja de platges" ofertat amb banda i castanyetes mitjançant concurs pel procediment obert. Déu meu, quanta transparència, quina legalitat més fina!

Si veis la notícia que Ressò du més envant, veureu però que el moll de l'os és ben clar: enguany 3 milions i mig (perquè estam a mitja temporada), 9 anys més, 7 milions i mig per la mateixa feina més IPC segons la taxa espanyola.

No crec que mai s'hagi començat la neteja abans del juny, és a dir, abans d'estiu.

No crec que costi el servei 7,5 milions., sobre tot si veim a qui beneficia.

I tercera, què passava l'any passat? Qui netejava i qui pagava? Què en diuen els hotelers de sa Colònia?

Que un lloc com Es Trenc-Ses Covetes-Ràpita, amb xibius a voler, amb ingressos multimilionaris, ens costi tant als campaners és impossible, en no ser...

Es Jai de la Sala.

Plors sense remei

Quan un veu el que passa amb l'Oratori o Església dels Banys de Sant Joan de la Font Santa només pensa que allò no té remei. Fa anys que el temple, de poca importància vora altres, és cert, ha perdut la seva fesomia, s'ha anat degradant. Certament, tampoc sabem fins quin punt o en quin estat real està l'edifici. Roman tancat per "ordre" municipal, acceptada, pareix, per l'autoritat eclesiàstica i no compleix ja la seva funció més pròpia (el culte) ni cap d'accessòria.

Devora l'únic Balneari de Mallorca, amb aigües termals, profusament visitades durant la temporada apropiada, sap greu aquesta mostra de degradació, de pèrdua sense remei. Per no parlar, com ja ho hem fet altres ocasions, de l'aljub de davant, al qual encara no li han llevat les peces més importants que mostren la seva datació.

Ben devora de l'Església hi tenim Cas Donat, ja en complet estat de ruïna, gairebé inexistent i al fons el Salobrar, imponent mos-

tra del paisatge humit i salat, que potser hagi danyat el monument. Un espai únic en tota Mallorca que podria fer-nos reflexionar un poquet en lloc d'omplir-nos la boca

de "ciutadania europea" i de "país amb la renda per càpita més alta".

El Mirador.

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

Operacions d'imatge del Partit Popular

La forçada dimissió del ja ex-president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, Cristòfol Soler, ha servit perquè es llevàs la careta i ens demostràs que realment són uns experts a predicar el que no creuen.

No ha estat mal de fer recordar quan en temps de campanya electoral el senyor Aznar bravejava que ell no havia dubtat a forçar a dimidir a Gabriel Cañellas quan havia estat implicat en el cas Túnel de Sóller, mentre que el PSOE tornava a presentar el senyor Barrionuevo implicat en el cas GAL.

Realment han anat així les coses? En una paraula, NO. El que

ha passat és que quan el senyor Cañellas ha vist que una remodelació del Govern per part del President Soler l'havia deixat sense poder no ha dubtat de pegar-li una destrelada per així tornar a controlar la seva possessió, és a dir, les Illes Balears.

Quina ha estat la reacció de la cúpula estatal del PP? Tallar les cames a aquell que volia tornar a controlar el partit malgrat l'haguessin obligat a dimidir per estar implicat en el cas Túnel de Sóller, i d'uns dies ençà implicat en el cas Calvià? De cap de les maneres s'ha beneït l'operació entregant el PP, i les Illes Balears, al senyor Cañellas.

Senzillament al President del Govern Español ja no el creurà ni quan digui: "Yo me llamo José María Aznar".

L'Òliba

15

NOTA DE REDACCIÓ

Ressò regala un viatge a Galícia per a dues persones

Tal vegada vos hàgiu fixat que l'exemplar de Ressò que teniu a les vostres mans està numerat. Es tracta dels números que tendreu per participar en el sorteig d'un cap de setmana a Galícia per a dues persones.

Durant els mesos de juny, juliol i agost, cada exemplar de Ressò durà 4 números. Aquests números aniran en combinació amb les quatre darreres xifres del sorteig de l'O.N.C.E. del dia 4 d'octubre de 1996.

Salut i ... BON VIATGE.

SERVEI DE TAXI

BARTOMEU CANTALLOPS

Servei de rehabilitació

Carrer Petra, 9 - 1er. - A

Tel. 65.03.76

07630 CAMPOS

Tel. Mòbil 908.73.26.79

SA CIMENTERA, S.A.

MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ

FABRICACIÓ PRÒPIA
DE CIMENT NATURAL

Carrer Cimentera, 38 • Tels. 65.02.54 - 65.08.73

07630 CAMPOS (Mallorca)

Campos es mereix tenir un bon INSTITUT

Aquesta reflexió escrita a la revista RESSÒ me l'han suggerida tres escrits que he llegit a diferents diaris publicats. Un tractava el tema de potenciar el poble de Campos dins la comarca de Migjorn, un altre es referia a la creació d'un institut d'Educació Secundària Obligatoria, annex al C.P. Joan Veny que acolliria uns 150 alumnes de Porreres, ses Salines i la Colònia, més els corresponents dels dos col·legis de Campos i que les obres consistirien a fer cinc aules d'ESO i dues de Primària, i a l'especial Campos de la fira de maig, el regidor d'Educació manifestava que s'havia aconseguit la construcció de l'Institut i que per al proper curs ja podria estar acabat.

Aquestes són unes excel·lents notícies per a la revitalització del poble de Campos i de les quals tots ens n'hem de congratular i felicitar a les persones que a través de molts d'anys de gestions ho han aconseguit. Però els números no quadren, i els alumnes que es preveu hi assisteixin no poden caber dins les aules previstes. Ni segons aquestes notícies ni segons una altra que parlava de la construcció de 10 aules, a no ser que existeixi la possibilitat de comptar amb la meitat de l'institut procedent del C. P. Joan Veny, que hauria de tenir més de 10 aules buides a la disposició de l'ESO.

Si els dos col·legis aporten una classe a cada un dels quatre cursos d'ESO com a mínim, es necessiten

8 aules per atendre els alumnes de Campos, més 150 alumnes procedents d'altres pobles. Si està legislats que en aquest nivell hi pot haver un màxim de 30 alumnes per aula, això vol dir 5 aules més que ja en sumen 13. Segons la Llei d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE) l'ensenyament ha de garantir un bon nivell de qualitat i per aconseguir-ho l'edifici, és a dir, l'institut ha de constar dels següents espais:

- unes 13 aules per a 30 alumnes d'un mínim de 40 metres quadrats cada una o tantes com grups de 30 alumnes.

- una aula-taller d'un mínim de 100 metres quadrats.

- una aula de música d'un mínim de 45 metres quadrats.

- una aula d'informàtica d'un mínim de 45 metres quadrats.

- una aula de plàstica d'un mínim de 45 metres quadrats.

- un laboratori de ciències experimentals d'un mínim de 60 metres quadrats.

- un gimnàs d'un mínim de 480 metres quadrats.

- una biblioteca d'un mínim de 60 metres quadrats.

- despatxos direcció, coordinació i orientació d'un mínim de 50 metres quadrats.

- secretaria, de la mida adequada a les necessitats del centre.

- una sala de professors d'un mínim de 30 metres quadrats, adequada a la capacitat del centre.

- despatxos per a l'Associació de pares i d'alumnes, adequats als

centres sostinguts amb fons públics.

- lloc per als departaments de cada matèria.

- despatxos de tutoria per rebre alumnes i pares.

- lavabos, adequats a la capacitat del centre: alumnes i professors.

- un pati que ha de suposar 3 metres quadrats per lloc escolar. Si es preveu que hi hagi uns 400 alumnes, doncs uns 1.200 metres quadrats.

- se suposa que es farà jornada continuada i no serà necessari un menjador.

- no està legislada, però sí que fa falta una sala d'usos múltiples o d'actes.

Se suposa que les xifres de la notícia no eren correctes i que l'Institut de Campos que s'ha projectat reuneix tots els requisits mínims legislats perquè els campers puguin tenir un bon ensenyament, un ensenyament de qualitat durant el període de l'ensenyança obligatòria, ensenyament de qualitat que es mereix i ha d'exigir el poble de Campos.

Joan Lladonet

16

GABINET PSICO-PEDAGÒGIC Centre de Diagnòstic i tractament

Estudis individuals i col·lectius
Recuperació d'aprenentatge
Logopèdia - Teràpia

Carrer Silos, 35 - Tel. 65.11.42 - Campos

Maria Bover Mulet

Tenda 100 i articles de regal

Es graven figures per a noces, batejos i comunions

Carrer Nou, 1 - Tel. 65.05.30 - Campos

NACIONALISTES DE MALLORCA

Fixades les noves taxes per a la recollida de fems.

El passat 30 de maig el Ple es va reunir en sessió extraordinària. Abans d'entrar en el plantejament de la nostra postura en algun dels temes tractats, ens volem adreçar a tots vosaltres per demanar-vos l'assistència a aquests actes públics que són els plens.

El Ple és l'òrgan màxim del govern i de les activitats municipals. El seu objecte és el debat i l'aprovació dels acords que intenten resoldre els problemes locals i impulsar les accions i les actuacions a l'àmbit del municipi.

En el cas de Campos totes les competències del ple, que es poden delegar a altres òrgans de govern, s'han delegades. En aquest altres òrgans no hi ha participació de l'oposició i això limita la nostra tasca de control i fiscalització (ben legítimes) i suposa un entrebanc a les nostres aportacions a les quals, ni de bon tros, els membres del Grup Municipal Nacionalista -PSM, volem renunciar. En aquesta tasca ens hi engrescàrem de manera conscient i, per això, en totes i cada una de les nostres intervencions intentam resoldre allò del qual ens queixam.

Hem arribat a la conclusió que l'Equip de Govern no està massa pel diàleg, però pensam que aquesta és una actitud que pot baratar i ben segur que la participació ciutadana, com és ara en els plens, ha de contribuir a aconseguir-ho.

Dels temes inclosos en l'ordre del dia del darrer Ple, i de la seva resolució,

Ple extraordinari 30/5/96

en traguérem una impressió poc gratificant:

- Es va aprovar definitivament un **Estudi de detall a la zona coneguda com s' Era den Tem**, aquesta aprovació suposa recollir un error de grafia de les Normes Subsidiàries, fet que va ser ratificat per l'arquitecte municipal. Quan es va aprovar provisionalment l'estudi en qüestió, va ser unànime la decisió de posar el tema en coneixement de la promotora -així consta en l'acta- per intentar resoldre el que ara es podia esmenar. Davant l'acord de Ple no presentàrem cap al·legació, ara ens consta que el Batlle no va fer cap gestió ni una amb la qual cosa va incomplir l'acord adoptat. Ens sentim ben enganyats, era el moment de fer les gestions oportunes per no tallar per sempre el pas d'un carrer. Ara el mal està fet, i qualche dia ens tornarem a trobar amb la mateixa situació que passa al carrer de l'Auba, un carrer que de manera incomprensible acaba en un bloc de pisos.

- **Aprovació de la nova taxa per a la recollida de fems.** Aquesta modificació és una conseqüència de l'imminent entrada en funcionament de la incineradora de son Reus. La taxa ha de recollir, a més de la quantitat corresponent al servei de recollida, la quantitat destinada a la seva incineració (5.442 pts per tona més el 7% d'IVA).

La nostra primera intenció va ser fer un vot particular, una proposta per defensar al Ple. Pensam que aquest és un problema que ens afecta a tots i que cal assegurar i parlar-ne amb tranquil·litat. Proposàrem deixar el tema per un altre Ple - no era urgent- i no es va acceptar. Llavors no ens quedà més remei que manifestar el nostre desacord amb la proposta del Grup de Govern que inclou quantitats inexac-

tes, que l'únic que fa és repartir les quantitats resultants entre els contribuents i que això suposa un increment en torn al 110%, que no preveu cap mena d'actuació tendent a reduir les més o manco 4.500 tones de fems que cada any es recullen, i que per poc que es fes fàcilment es podrien recollir unes 500 tones menys i que això pot suposar entre 4 i 5 milions de pessetes, anuals, de reducció del total a satisfer.

La nostra proposta, millorada, debatuda, comentada i tot el que volguem, era, si més no, un punt per encetar i emprendre la solució d'un problema que de cada dia es va agreujant. L'actitud que de cap de les maneres podem entendre és l'adoptada, ignorar qualsevol suggeriment que arribi des de l'oposició.

RESTAURANT CAZADORES

DIRECCIÓ FAMILIAR

CUINA
MALLORQUINA

MENJAR PER ENDUR-SE'N

Ctra. Campos a La Ràpita, Km. 6'5
Tel. 64.03.70 • CAMPOS (Mallorca)

MATEU NICOLAU URREA

Gestió i assessorament fiscal i empresarial

Síquia, 12 · Campos A 10 Tel. 65.03.45

Andreu Mulet

Si haguéssim de definir en una paraula n'Andreu Mulet Roig, aquesta seria "actiu". Ni quan seu està quiet un moment. Musiquet en la seva infància, músic en la seva joventut, artista de la fusta en la seva tercera edat. Totes tres, facetes que ha anat cultivant en les seves hores lliures, perquè ell per damunt de tot es considera ferrer, professió que ha exercit durant 28 anys. Ara, ja retirat de la feina, té molt de temps per poder dedicar a fer gaiatos artesans i fer grans passejades a peu. Dins la seva manera d'entendre la vida, considera que "la vida no és més que una assignatura de la qual aprens cada dia".

"La meva afició a treballar la fusta em va venir dels anys que vaig estudiar amb els teatins a Son Espanyolet. Només hi vaig estar tres anys, però record que hi havia el "padre" Martorell que tenia una mà beneïda per fer pastorets, camells, cavalls, xotets... i tot ho feia amb un trosset de fusta i una simple ganiveta. Jo més que ajudar, mirava, però així i tot de vegades em deïa que li buidàs qualche peceta. Iestic segur que d'aquí em ve el gust per fer els gaiatos que actualment faig"

— A part d'aquesta afició per fer gaiatos artesanals, també sou conegut per haver participat en alguns grups musicals de la vila...

— Mira, la música per a mi és una part important de la meua vida. M'agrada molt escoltar-la. De fet, sempre he cregut que és ver allò de que la música amansa les feres. Si hi ha una cosa que m'impressiona és viure la música. Aquesta afició ja em ve d'enrera.

Vaig néixer a una casa pobre i als set anys quan vaig fer la Primera Comunió em varen posar de musiquet a l'església. Hi vaig estar tres anys i ja m'agradava molt.

— Heu dit que fèieu de musiquet?

— Sí, hi havia, aleshores, els escolanets i els musiquets. Tenien una tasca diferent. Els primers, els escolanets, servien la missa, i els musiquets cantàvem durant la missa. Record perfectament que anàvem vestits de diferent manera: els escolanets duïen la cota blava, el ruquet blanc i la muga blava. Nosaltres, anàvem vestits de vermell la cota i l'almuça i dúiem també el ruquet blanc. Si he de dir la veritat els musiquets ens teníem per ésser de més categoria, érem més seleccionats a l'hora d'entrar. D'aquí em ve el gust per la música.

— I després d'aquests tres anys?

— Després vaig anar als Teatins. Encara que la vida monacal no m'agradàs gaire, hi vaig aprendre molt. Eren els anys de la postguerra i no me'n pened gens d'haver estat allà, perquè si he tengut un poc de base tant de música com de la resta, ho dec als anys que vaig estar a Son Espanyolet. Allà ja pagava set drets al mes per estar-hi, però la meitat me'ls guanyava cantant-hi. Quan vaig tornar ja tenia quinze anys i mon pare volia que seguís, jo m'hi

Foto: Antònia Sitjar

— "Normalment faig servir un l'ullastre perquè és la llenya més forta"

vaig negar i de ràbia em va llogar. Va fer seva aquella dita de "qui mal te vulgui, llogat te vegi". Jo ara comprenc que mon pare em volia bé però jo de cap de les maneres hi vaig voler tornar.

— Heu estat ferrer durant 28 anys. Sempre heu estat allà mateix?

— Bé, abans de fer-me ferrer vaig estar llogat a un hort. Després vaig anar de ferrer a Es Palmer, a ca un conco meu. D'allà guard un bon record. Jo ja estava en plena adolescència i m'hi trobava molt bé fent les feines de

es punt

Les millors marques en:
confecció, gèneres de punt,
corseteria i bany

**Estam de
Rebaixes**

Creu, 2 • Tel. 65.03.46
CAMPOS
Joan Segura, 5
MANACOR

✓ Fent una volta per la vila

ferrer. M'agradava sobretot el forjat i l'enclusa. Però, mon pare va considerar que convenia anar a fer feina a un hort. Era el moment en què foravila estava en una situació puixant, els horts anaven molt bé i vaig trobar que no podia contrariar mon pare i hi vaig estar una bona temporada. Però així i tot, els dies de pluja i els dies que acabava prest seguia anant a treballar el ferro a Es Palmer.

Llavors vaig conèixer Mestre Nofre Tro, el ferrer, i hi vaig estar 28 anys fins que em vaig retirar.

— Els vespres solíeu tocar en conjunts musicals...

— Mirau, vaig començar amb un conjunt que es deia Els Camperos (en Jaume Murer, en Miquel d'Es Riskol, en Miquel d'Es Horts, en Miquel Bujosa i jo), cantàvem cançons mexicanes.

D'aquí ja va venir el Trinxater a veure si volia tocar amb L'orquestra Hawai. Hi vaig anar devers un any, però llavors vaig anar al servici. Quan vaig tornar, vaig tocar amb l'orquestra Sis Som, pioners en anar als hotels de S'Arenal. Record S'Arenal quan només hi havia 5 o 6 hotels. Era l'època que estava de moda en Bonet de San Pedro i me'n record que per promocionar-nos vàrem fer postals del grup i a mi em varen posar "Mulet San Andrés", supòs que per imitar a en Bonet de San Pedro.

Després també vaig participar amb "Los 5 isleños" i finalment he col·laborat amb la Banda de Música.

— Què recordau d'aquesta època de cantant?

— Vaig tocar una temporada la bateria, però quasi sempre he cantat.

A mi la música m'emociona, sentir cantar un solo m'arriba dedins. Pràcticament he cantat tota la vida, però vaig prometre que el primer gall que faria, em retiraria. I va arribar aquest primer gall, i em vaig retirar.

Era pel setembre, i jo de dia feia de ferrer i els vespres anava a cantar. Tots fèiem feina de dia i el vespre i pel setembre ja estàvem molt cansats, perquè en començar la temporada tot anava bé però pel setembre l'esgotament ja es notava. I va ser aquesta temporada que ho vaig haver de deixar anar.

Els components de les bandes on vaig anar, tots donàvem el màxim perquè tots volíem fer feina. Heu de pensar que tots en sabíem a base de molts d'assajos a l'hivern perquè a l'estiu no teníem temps. Hi posàvem tot quant sabíem.

— La participació en grups musicals, una constant en la seva vida.

— Dues mostres de la feina d'Andreu Mulet.

— I aquesta curolla de fer gaiatos?

— Em ve de l'època dels Teatins. Mentre feia de ferrer no m'hi vaig dedicar mai. Treball la fusta d'ençà que m'he retirat.

Em varen convidar per anar a Ifebal a fer-ne una mostra i vaig tenir tanta de sort que em varen sortir compradors. Jo no m'ho hagués pensat mai, tant és així que no vaig saber què n'havia de demanar. Vaig demanar de parer a un parell de persones de Campos i em varen ajudar a posar preu. Vaig vendre els meus dos primers gaiatos a un català de Girona. Li vaig dir "tant" i no em va dir que no.

I a partir d'aquí he anat fent gaiatos per gent que m'ho comana i també per a la meua família.

— Quina llenya emprau?

— Normalment faig servir l'ullastre. I vos diré perquè: la llenya fluixa, no admet la miniatura; és a dir, l'admet però et fa fallos, el gra bota, surt un escarrasset... i llavors els dibuixos s'espennen.

En canvi, l'ullastre és una de les fustes més fortes que hi ha. El faig també és molt bo i en haver-li donat una mica d'untó torna una llenya molt guapa.

— Quin és el procediment per fer un gaiato?

— Primer vaig a l'arbre i quan veig l'ullastre ja m'imagín quina maneta puc fer, perquè no n'hi ha cap d'igual. Una branca que faci l'angle recte és molt mala de trobar. Després duec la branca i la deix reposar devers un any, perquè la culls verda i has de deixar que perdi l'aigua fins que se mustii. Llavors ja la pots començar a obrar i fer-la voltar enrevoltant-la amb un fil de ferro. Després ho deixes un parell de mesos fins que li dones la forma que vols treballant-la amb foc fluix.

Per fer tornar la branca prima li has de donar molta

raspa i a poc a poc li vas donant forma. I quan ja la tens pots començar a fer el dibuix. Ha de fer uns 25 mm. d'amplària, per tant hi ha moltes hores per llavorar.

— I els dibuixos que incrustau als gaiatos els heu après tot sol?

— Me'ls invent la majoria. Els pens i llavors els pint damunt la llenya amb llapis. No sempre surt a la primera vegada. També m'han anat molt bé unes làmines que em va donar un arquitecte, d'aquestes agaf idees.

Treball amb unes eines fetes meves que són com uns bisturins rodons, corbats, amb punta... i així vaig fent els dibuixos.

He fet manetes de caps de xot, de boc, d'anneres, de faraons, de motius arquitectònics, etc.

— Quin temps vos dura fer un gaiato?

— Com que tota la vida vaig haver de fer feina a escarada, quan em vaig retirar em vaig dir a mi mateix "Andreu, l'escarada s'ha d'haver acabat" i m'ho agaf amb calma.

No he mirat mai que dura fer un gaiato ni ho miraré, perquè no passaria gust. Depèn dels dies, qualche dia no puc fer res encara que vulgui i d'altres que les 24 hores no em basten.

Tot és a base d'incissions i d'anar buidant, per després poder anar incrustant cada motiu ornamental ja que tot passa a pressió. No hi ha res aferrat, no vull que sigui una ferratina.

El deixam amb les eines amb la mà a punt de

— El grup Sis Son

seguir fent feina en un gaiato, dels quatre o cinc que té començats. Hem pogut comprovar que és una tasca de gran precisió.

Des de Ressò li donam l'enhorabona per aquestes peces artístiques i l'encoratjam perquè en faci moltes més, si aquest és els seu desig.

Núria Vives
Antònia Sitjar

POSI LA SEVA
SALUT EN LES
MILLORS MANS

ET
MEREIXES
EL MILLOR

Si desitja sol·licitar més informació,
ens trobarà a:

MARIA MIQUEL NADAL
MIQUEL OBRADOR LLADÓ
C/. Santanyí, 15 - Tel. 65.04.01 • CAMPOS

ASSEGURANCES EN GENERAL

Conegui els avantatges
que tenen les
assegurances de salut
a PREVIASA.
PER QUÈ NO LES TÉ
VOSTÈ?

UNITAT D'EDUCACIÓ MATERNAL
PREPARACIÓ SOFROLÒGICA
A LA MATERNITAT

També
Assegurances privades
i
Educació maternal acuàtica

Caterina Cerdà
Tel. 58.24.60
FELANITX

<<Corpus Christi>>: Història i perspectives.

La festa del <<Corpus>> és el resultat d'una sèrie de circumstàncies històriques que és interessant conèixer per entendre el seu significat.

Durant els tres primers segles de cristianisme, per mor de les persecucions jueves i romanes, l'Església no disposava de llocs de reunió fixa (és a dir, "temples") i molt manco manifestacions religioses públiques. Malgrat això, ja es conservava l'eucaristia dins la casa d'algun cristià per a ser duita, en cas de necessitat, al moribund com a viàtic o als qui havien de patir el martiri.

Pegant un bot considerable, situem-nos en els segles que s'anomenen de les "controvèrsies eucarístiques" (s.IX i s.XI). L'Església, enfront de postures de teòlegs com Ratramne i Berengari que negaven la presència real de Crist en el pa i el vi, es veu obligada a remarcar, de manera exagerada, la seva presència, la qual cosa fa que s'impulsi la praxi del culte eucarístic. Dit entre parèntesi, pensem que en aquella època és quan s'escampa el culte a les relíquies de Crist (p.e. les <<Veres-Creus>>, l'<<Escala Santa>>, el <<Sant Sudari>>...) i proliferen miracles eucarístics (p.e. hòsties que es converteixen en sang). Situat el culte a l'Eucaristia dins aquella època, l'hòstia es converteix en una relíquia més a venerar...

I arribam al segle XIII. Un primer

fet important és l'any 1210 on s'introdueix a la missa el que ara ens pareix normalíssim, que és l'elevació de l'hòstia un cop haver estat consagrada... Aquest fet és important perquè aquest ritus és el que dona lloc a la festa des <<Corpus>>, que no és res més que continuar l'elevació de l'hòstia feta a la missa pels carrers del poble. Així doncs, sabem que la celebració del <<Corpus Christi>> fou establerta per Urbà IV el 1264 i universalitzada per Joan XXII el 1316. A propòsit de la festa, l'aleshores eminent teòleg de la universitat de París, Tomàs d'Aquino, composà dos himnes eucarístics que encara avui són relativament coneguts: el <<Lauda Sion>> i el <<Pange Lingua>>.

El fet de la Reforma protestant, amb el cisma de Luter, Calví i Zwingli, i de la Contrarreforma catòlica, amb la convocatòria del Concili de Trento, fa que per part catòlica es reafirmi i potenciï la legitimitat de l'adoració a l'eucaristia.

Finalment el Concili Vaticà II (1962-65), preocupat fortament per la reforma de la celebració de l'Eucaristia, posà poc èmfasi en la reforma del seu culte. La qual cosa féu que el papa Pau VI, un cop acabat el Concili, s'hagués de pronunciar sobre aquest punt aprofitant l'encíclica <<Mysterium fidei>> (1965).

El document més recent que torna a motivar el sentit teològic i litúrgic

del culte d'adoració al Senyor en l'Eucaristia és el <<Ritual per a la comunió fora de la Missa i el culte Eucarístic>> (1973).

Vista la història, vegem les perspectives actuals:

1) Hem de partir del fet que l'eucaristia no està ordenada primordialment a l'adoració o a la contemplació, sinó a la celebració.

2) Malgrat això, alguns documents actuals diuen que és legítima i "connatural" la seva adoració posterior, ja que es conserva l'eucaristia sobretot pels moribunds i els malalts.

3) La finalitat darrera de l'eucaristia no és ni la presència real, ni el fet de combregar sacramentalment, sinó que és assimilar la comunió de vida que Crist ofereix, és a dir, que nosaltres esdevinguem "altres Cristos", que nosaltres siguem cada pic més com Ell és.

4) La clau per entendre l'adoració a l'eucaristia és el fer-mos recordar que Jesús encara és viu i que és present en mig de nosaltres. Jesús segueix essent present dins l'Església. No sols s'entregà històricament a nosaltres a la creu, sinó que segueix entregant-se sacramentalment.

Pens que aquestes quatre perspectives són suficients per ponderar i valorar la festa.

Bartomeu Estelrich i Barceló

mirador

MANERES D'ASSISTIR ELS FEELS A MISSA

Sebastià Salom Mas

És curiós veure com la gent, segons cada circumstància, ocupa un lloc diferent dins l'església i s'hi comporta de diferent manera.

Per exemple, a una missa normal de diumenge els assistents habituals, més que situar-se uns al costat dels altres, se solen col·locar sempre en el mateix lloc, talment com si el tinguessin reservat. I així resulta que un dia de poca assistència la gent queda escampada, uns aquí i uns altres més enllà.

En canvi a un casament i a un bateig els assistents se solen posar tots junts. Però llavors, curiosament, no contesten en veu alta, ni s'acosten a combregar, fins i tot els mateixos que solen respondre i combregar a la missa del diumenge.

Normalment la gent arriba a l'església a darrera hora i els primers bancs queden buits. En canvi en dates senyalades, com la nit de Matines o el matí

de Pasqua o per la festa del poble, la gent hi sol anar ben d'hora per assegurar-se un lloc a partir dels primers bancs.

L'explicació d'aquests diferents comportaments l'hem de cercar, sens dubte, en el motiu de l'assistència:

a) si hi anam només per costum o per obligació, és normal que arribem tard i ens quedem per darrere;

b) si ens sentim simples espectadors, ens resulta indiferent estar a prop o enfora de la comunitat reunida, i no tenim necessitat de participar perquè ens basta escoltar i veure;

c) si ens sentim protagonistes, o convidats, o personalment implicats, ens interessa estar a prop de l'altar, seure colze a colze amb els altres i compartir els seus mateixos sentiments. Convé revisar el nostre comportament i la nostra motivació.

Vivim enganats?

Joan Adrover i Mascaró

Aquest mes contesta les preguntes d'aquesta enquesta en Miquel Montserrat titulat en Naturopatia.

1) Creus que vivim enganats? Per quins mecanismes?

"I tant! L'engany és, però, un sistema de domini utilitzat des d'èpoques molt anitgues. Ja fa moltíssim de temps que existeix un interès per part de les minories dominants per controlar, manipulant la majoria de la població. El poder, com l'entenem dins la nostra societat, implica la mentida, l'estafa a la societat i la manipulació d'aquesta.

Jo crec que aquesta forma d'engany té el seu origen en el moment de la nostra evolució en què començarem a actuar en contra de les lleis naturals. A partir d'aquí delegarem l'administració dels recursos en unes persones que tampoc respectaren aquestes lleis de la mare Terra i que per això no podien estar mai a l'altura de les circumstàncies.

Fins que s'inicià aquest camí per part de la nostra civilització, el poble obeïa el cap del grup i aquest, basant-se en un respecte a l'ordre natural, organitzava i protegia la comunitat. Al cap i a la fi el que comandava estava al servei del grup. És a partir del moment en què els caps de la política comencen a preocupar-se més de si mateixos que de la col·lectivitat que s'inverteix el sentit de l'organització, i és el poble que passa a dependre de l'Estat.

Tot aquest procés és acceptat per una gran majoria per simple ignorància de la realitat, per incapacitat d'utilitzar el sentit comú i en part també per complicitat activa de gran part del poble amb l'Estat. L'estafa s'exerceix bàsicament a través del mitjà de comunicació que dirigit per una minoria tenen com a primer objectiu aconseguir que les persones es mantinguin dins la línia consumista, insolidària, superficial i inculta. És a dir, fomenten unes conductes antinaturals. I hem arribat al punt que és el mateix poble que ho accepta, participa i fins i tot ho exigeix així".

2) Quines conseqüències té aquesta mangarrufa col·lectiva dins la nostra societat?

"N'hi ha prou observant-la. El nivell de degeneració és alarmant, tant a nivell humà com de medi natural. I el perill d'aquest grau de degeneració també ens és amagat sistemàticament perquè si sabéssim a quins nivells de degradació ecològica hem arribat possiblement hi hauria una reacció popular molt més radical que l'actual".

3) I a tu personalment, com t'afecta?

"Jo he triat una especialitat, la Naturopatia, que a hores d'ara encara és vista per part de la medicina oficial com una pràctica mèdica, com a mínim de categoria inferior a ella. I en molts casos també com a inútil. Això em dificulta molt l'exercici dels meus coneixements dins el camp de les teràpies naturals. I és que la medicina oficial està basada en el sentit mercantilista de la salut. La salut com a negoci no és, en línies generals, beneficiosa per a la gent?"

Pel que respecta a la formació escolar de les meves filles veig que aquesta hauria de ser molt més alliberadora, estimuladora de la creativitat, potenciadora de les facultats dels infants, etc. etc. Malauradament, les línies mestres del nostre sistema educatiu no intenten assolir aquests objectius. I crec que darrere aquesta política educativa hi ha clara intenció de preparar ja a aquestes edats els futurs membres de la societat consumista i insolidària que es vol perpetuar".

4) Què fas per a defensar-te d'aquesta manipulació?

"Procur ser coherent amb els meus principis morals. Tot i això és difícilíssim no col·laborar de qualche manera amb el sistema.

També intent mirar més i més cap al meu interior com a defensa per no deixar-me influir tant per l'exterior.

També malaveig de no deixar-me contaminar pels mecanismes alienadors del poder ajudant-me de lectures, comunicant-me amb amics, mantenint constantment l'actitud d'orella de llebre i sobretot, essent fidel al sentit comú".

5) Vols afegir res més?

"Per si pot servir d'ajuda a qualcú diré que pot ser útil no escoltar tant el que et diuen (des de la TV, la premsa, els predicadors, els polítics, etc) i aprofundir més i més en el teu interior. Un interior que encara que moltes vegades no sapiguem entendre aporta així i tot moltíssima més realitat que allò que tots els mitjans de comunicació del món ens poden donar.

És necessari un canvi personal basat en què l'exterior deixi d'influir l'interior, per a passar a una forma de ser on sigui l'interior que dirigeixi l'exterior. Un bon punt de referència i d'ajuda en aquest camí pot ser l'observació de la natura en totes les seves manifestacions"

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

Nou Codi Penal en vigor (I). Els delictes urbanístics.

El 24 de maig va fer 6 mesos de la publicació del Nou Codi Penal, el Codi Penal de la "democràcia" en diuen. Aprovat per Llei Orgànica 10/1995 de 23 de novembre, suposa sobre tot una renovació de conceptes dins el Dret Penal, particularment, dins el camp de la tipificació de delictes (què és delictes o no) i així han passat a estar sancionades moltes conductes "modernes" o novedoses (delictes contra el medi ambient, sobre l'ordenació del territori,) i dins el camp de la sanció i el seu fi (on els canvis són més importants, en haver introduït moltes penes noves abans inexistents, noves mesures de seguretat, i un nou sistema d'aplicació o compliment).

Avancem que no sempre el nou Codi Penal suposarà un benefici per als criminals o delinqüents, ben al contrari, en alguns casos les sancions són més fortes. Quant als beneficis penitenciaris s'han reordenat i, per exemple, s'ha eliminat la reducció de pena pel treball a la presó. Un dels elements que ha causat més discussió.

Avui voldria comentar només una novetat, els **delictes urbanístics**. Els arts. 319 i 320 s'hi dediquen específicament. Les conductes sancionades seran dur a terme construccions no autoritzades dins sòl destinat a vials, zones verdes, domini públic, o llocs de reconegut valor paisatgístic, ecològic, artístic, històric o cultural o tinguin per aquests motius especial protecció. Es sancionaran penalment els promotors, constructors i tècnics directors. La pena és de 6 mesos a 3 anys, multa i inhabilitació.

En segon terme, tenim la penalització de l'edificació no autoritzable en sòl no urbanitzable. En aquest cas la pena va de 6 mesos a 2 anys.

Finalment es castigarà també les autoritats o funcionaris que hagin informat favorablement projectes o llicències contràries a la normativa urbanística vigent, sabent la seva injustícia. La pena va de 6 mesos a 2 anys més 7 a 10 anys d'inhabilitació i multa.

A més a més hi pot haver un augment de presó si s'afecten espais naturals protegits.

Aquests delictes nous, aquests sí són completament

nous, ara penalitzats fortament pel Codi Penal, signifiquen una millor protecció de la legalitat urbanística? La intenció del Parlament certament és aquesta, atès el desgavell que hi havia actualment. Ara bé, aquesta regulació tan novedosa suposarà problemes a l'hora de la seva aplicació tant pels particulars (promotors, constructors i tècnics directors) com per l'administració municipal (o la subsidiària del Consell Insular). En primer lloc els ajuntaments a partir d'ara hauran de prendre consciència de la importància d'aquesta matèria. Hauran de revisar el planejament amb cura i hauran d'aplicar-lo estrictament i adequadament.

Malgrat tot, i al marge de conseqüències desagradables, com són sempre les penes, crec que el nou Codi Penal obliga sobre tot a l'administració a una feina d'explicació a la gent del que pot passar si es fan les coses malament.

Avisar i educar, és, serà, la única possibilitat de sortir-ne sense nafres.

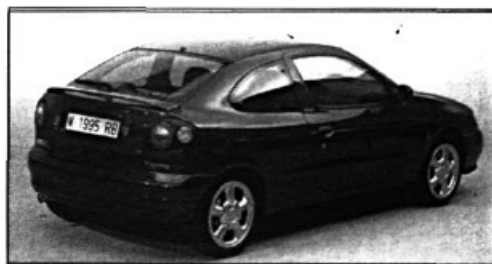
Pere Ollers Vives.

Juan Artigues, S.L.

Renault Campos

Antelmo Obrador, s/n.

Servei de grua permanent

Tels. 65.02.62 - 65.04.00

Tel. Mòbil. 908.63.81.99

Lloguer de vehicles

Disposam de vehicles de substitució mentre vostè repara el seu a les nostres instal·lacions a preus molt especials

CAMPOS

Escola de Formació Vial

Carrer Plaça, 24 • Tels. 65.29.29 • 908.43.52.33
07630 CAMPOS

La lamentable desaparició de la línia del Tren Palma - Santanyí

L'Ajuntament de Palma i FEVE convocaren el 1987 un concurs d'idees per a la realització del previst Parc de les Estacions, la qual cosa significava que els edificis que conformen l'actual estació s'eliminaven i passarien a construir-se uns altres a uns tres-cents metres enfora de la plaça. Algunes entitats ciutadanes es mobilitzaren per aconseguir entre altres coses salvar els edificis tant per la seva importància arquitectònica d'arqueologia industrial i del que significa i ha significat el tren a Mallorca, com per la inconveniència que suposaria pels usuaris la distància a recórrer des del lloc d'arribada al centre. ARCA va instar la declaració de Bé d'Interès Cultural els edificis de les estacions, argumentant que aquests edificis formen part d'un conjunt d'adscripció modernista juntament amb tota la Plaça Espanya. El dia 3 de maig de 1996 la Comissió de Patrimoni del CIM va resoldre que l'Ajuntament de Palma quedava obligat a mantenir els edificis del tren dintre el projecte del Parc de les Estacions.

Ha estat també d'actualitat que el Govern Balear estudia la viabilitat de perllongar la línia de tren fins a Alcúdia com a alternativa a continuar l'autopista.

També volem ressenyar el perill de desaparició de l'estació de Manacor que en aquests moments es troba totalment abandonada i

que l'única manera de salvar-la és donar-li un ús integrant-la dins un possible parc que es reivindica des d'instàncies com ara el GOB i ARCA. El passat dia 11 de maig es concentraren unes dues-centes persones a l'estació per protestar pel projecte d'una via de circulació ràpida que faria impossible la recuperació d'aquest espai així com la definitiva pèrdua de l'estació del tren de Manacor i els arbres centenaris que l'envolten.

Tot això ens fa recordar que nosaltres com a campaners gaudírem d'una línia que unia Palma amb Santanyí. D'aquesta línia pel que respecte a estacions en aquests moments solament queden les de Santanyí, Ses Salines, Es Banyos i Campos que han estat convertides

en vivendes. Pel que fa a la del Coll d'en Rabassa s'ha condicionat com escola pública. Podem dir que en línies generals la seva conversió ha comportat un respecte per l'estructura de l'edifici i la seva preservació queda assegurada. Menys sort han tengut les estacions de Lluçmajor, la més gran de totes, i la de S'Arenal que varen ser enderrocades dissortadament per la manca de sensibilitat al patrimoni històric i la deixadesa institucional.

Pel que es refereix a casetes de davallador i vivendes de guarda barreres aquestes estan, la gran majoria, abandonades i practica-ment en runes. Ara bé avui encara

>>>>>>> Segueix >>>

24

Ell i Ella
PERRUQUERIA - ESTÈTICA

Santa Bàrbara, 2 - Tel. 65.03.53
07630 CAMPOS

Motor Ocasíó
Campos, S.L. **COM**

COMPRA - VENDA de Vehicles d'Ocasíó

Tomàs Rigo Viçens

Ctra. Palma - Campos, Km. 35 • Tel. / Fax. 65.24.22
07630 CAMPOS

és possible fer el recorregut de la línia perquè queden restes bastant llargues del que era el traçat viari. Així mateix queden en bastant bon estat de conservació, gràcies a la seva construcció en pedra, el Pont de les Set Boques sobre el torrent de Son Verí, i el Pont dels Jucos de S'Arenal.

Una mica d'història de la línia Palma-Santanyí ens transllada a l'any 1908 en què la construcció d'aquesta línia queda inclosa en el "Plan de construcción de Ferrocarriles Estratégicos". Per tal d'assegurar la seva aprovació la Companyia dels Ferrocarrils de Mallorca es va veure obligada a adequar-la a les exigències tècniques i de traçat que els militars requerien. Això va fer que aquesta línia fos excessivament llarga ja que havia de passar a prop del Cap Blanc per servir aquest emplaçament militar. L'any 1912 va ser aprovat el projecte de 61 Km amb un pressupost de 4.896.546.pts. L'explanació s'inicià a l'any 1913 i la secció de Palma-Llucmajor, de 30,7 Km, no es pogué inaugurar

fins a l'octubre de 1916, el tram de Llucmajor-Campos el febrer de 1917 (L'arribada del tren a Campos exactament fou el 28 de febrer de 1917), i finalment el juliol del mateix any es completà la línia fins a Santanyí.

Aquesta línia en relació a la qüestió econòmica mostra uns únics períodes de benefici durant els anys 1922-1925 i 1930-1933. El major nivell d'ingressos s'obtení en el trànsit de viatgers, suposant únicament el 30 % d'entrades el transport de mercaderies. un percentatge que disminuïria molt més amb la inevitable competència de la carretera. Pel que fa a mercaderies el transport per carretera suposà una forta recaiguda del transport ferroviari degut al menor control burocràtic i fiscal i a la major agilitat que suposava el trànsit amb camions. Els camions podien anar més aviat i oferien més flexibilitat d'ús, a més a causa de l'estructura de la xarxa les distàncies per vies eren més llargues que per carretera, la qual cosa afavoria els camions. El transport de viatgers anà pro-

gressivament decantant-se pels autocars, i una de les causes va ser que l'any 1946 s'unificaren en els mateixos combois les mercaderies i els viatgers. Aquesta mesura fou presa per afrontar la crisi i la manca de màquines en servei i la conseqüència va ser que a cada estació s'havia de desenganxar la màquina per arregar els vagons de mercaderies fent que els viatges tenguessin una duració imprecisa.

El tren havia revolucionat el transport en diligències si tenim en compte que devers el 1864 la velocitat mitjana era de 8 Km/H i anar de Campos a Ciutat podia durar unes cinc hores, i ja des del principi la velocitat del tren fou de 30 Km/h.

Les locomotores 19, 20, 21 de vapor saturat, de 34,6 tones, fabricades per l'empresa catalana "Maquinista Terrestre y Marítima", i batejades amb els noms de Llucmajor, Campos i Santanyí inauguraven aquesta línia. El 1956

>>>>>>> Segueix >>>

Especialitat en Paella i Peix

Es Murters, s/n. • Ses Covetes (Mallorca)

Tel. 64.09.64

Taller i Servei de Pneumàtics

M. BORDOY

Venda i Reparació de Pneumàtics

Equilibrat Electrònic

Servei de Reparació vulcanitzats

Carrer Victòria, 57 (Cantonada Carrer Felanitx)

Tel. 65.21.93 • CAMPOS

TALLER ELECTRICITAT

Toni Ripoll

Electricitat de Vehicles i Barques

Ràdio - cassettes, C. D. i alarmes

Telefonia mòbil

Manteniment d'aire acondicionat

Carburació i injecció

Canvis d'oli,...

Ronda Jaume II, 55 • Tel. 65.24.76 • CAMPOS

Ciclos Serra

Reparació i Venda

Provença, 1 • Tel. 65.00.85

07630 CAMPOS

entraren en servei els primers automotors i remolcs alemanys "Ferrostal". L'any 1964 l'Assamblea Provincial de Turisme de Balears proposà la supressió de la línia Palma-Santanyí. Si bé es considerava aquesta línia tècnicament com a la millor s'argumentà la seva supressió dient que era una necessitat per poder allargar les pistes de l'Aeroport. Des del punt de vista econòmic el dèficit de l'explotació era un argument que s'afegia i sense tenir en compte cap dels avantatges que el tren proporcionava, es resolgué substituir-lo pel transport discrecional per carretera. És evident que les pressions per part de les empreses d'autocars també contribuï a la desaparició d'aquesta línia. Des de la perspectiva actual hem de tenir en consideració que en el període de 47 anys que estigué en funcionament la Línia Palma-Santanyí, només s'esdevingueren dos accidents que no causaren cap víctima mortal. Dia 16 de novembre de 1949 una ruptura d'un eix a un vagó carregat de cantons provocà un descarrilament de quatre vagons a uns tres quilòmetres de Campos, el tren aprofitant una lleugera pendent a la recta de Païssa fins a Campos baixant a una velocitat d'uns trenta km. Com relatava el corresponçal a Campos del diari Balears, Miquel Roig, en la seva crònica informativa del succeís, una al·lota d'uns quinze anys que guaitava per la finestra va sortir llançada cap a l'exterior i sense sofrir la més lleugera ferida es va trobar amb un infant de pocs mesos que també havia resultat il·lès.

L'altre accident va ser el dia 16 de juliol de 1953 en el pas de nivell del camí que va a Cala Pi, en el terme de Llucmajor, va xocar un camió amb el tren que venia de Palma descarrilant els dos vagons davanters

del tren.

El darrer dia que passà el tren pels pobles de La Línia Palma-Santanyí, va ésser dia 4 de març de l'any 1964. A Santanyí va ser despedit per molt poca gent, entre d'altres persones Bernat Vidal i Tomàs i en Perico Pomar. A Campos ressenyar l'actitud de Bartomeu Prohens que va amollar un coet com a mostra d'acomiadament a aquest medi de transport. També dir que a Ses Salines un grup de persones ocuparen la via com a mostra de protesta. La línia Palma-Santanyí del Ferrocarrils de Mallorca tengué una vida curta i prest passà a l'oblit. Però forma part de la nostra història col·lectiva, una història que ara hem volgut recuperar en la mesura del record i la nostàlgia però també amb la convicció que a vegades el progrés no és més que pressa i excés de fum per no arribar en lloc.

Guillem Mas
Montserrat Alcaraz

Bibliografia:

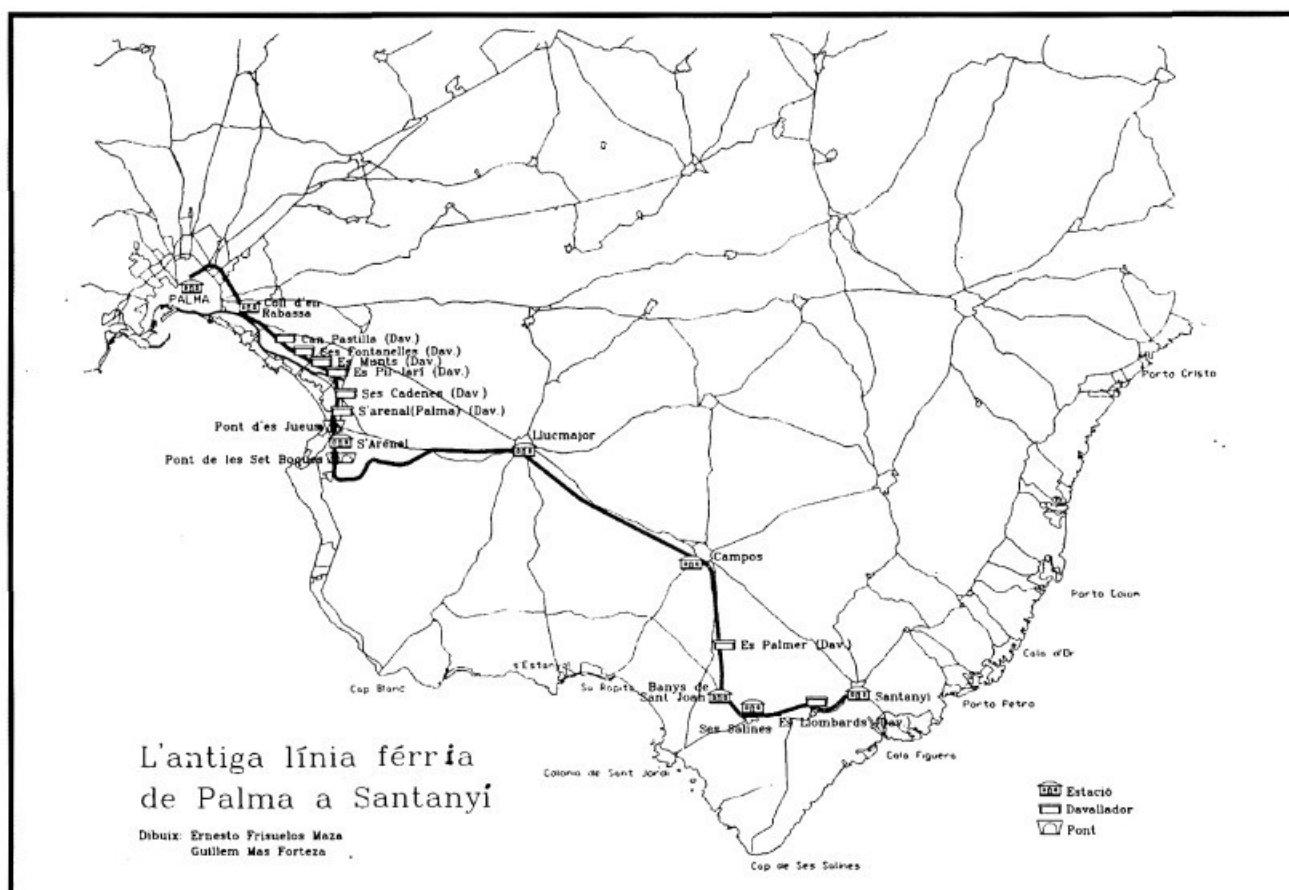
CAÑELLAS, N. "La iarda Mallorquina". Conselleria de Transports. 1990.

BRUNET ESTARELLES, P.J. "La Companyia dels ferrocarrils de Mallorca". Conselleria de Cultura, Educació i Esports. 1994.

ROSSELLÓ VERGER, V.M. "Mallorca. El Sur y Sureste." Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Palma de Mallorca. 1964.

Fonts Orals: Bartomeu Prohens, Pere Canals, Rafel Coll i Joana Coll. EN EL PROPER NÚMERO DE RESSÒ TROBAREU UNA ENTREVISTA AMB RAFEL COLL, UNA VIDA DEDICADA AL FERROCARRIL.

26

Lletres a la tieta

Benvolguda Tieta; esper i desig que en rebre aquestes quatre línies us campeu del millor, per aquí, com sempre, miram de dur el carro endavant de la manera més digna possible i, heu de ben creure que, de vegades és prou més difícil del que pot semblar i més complicat del que seria desitjable.

Per avui havia fet plans, i malament rai! com de costum els comptes m'han sortit errats.

No pensava en la dimissió del President Soler i tenia previst parlar-vos dels quintos o salers. En concret us volia plantejar aquesta qüestió, quintos o salers? Ara normalment es parla dels quintos, terminologia que no sempre ha estat la més emprada. Potser quintos i salers no siguin exactament el mateix...

Enmig de tot aquest bullit he decidit no tornar a fer plans i anar-vos comptant les coses tal com em vinguin, res no és definitiu i tanmateix cada dia en surten de coses noves i tal dia com avui farà una any!

La dimissió del senyor Soler, màxima autoritat de la nostra Comunitat, és un exemple més de les lluites tribals, i potser de castes, en les quals estan immersos els poders polítics d'aquesta terra nostra.

Després de la pèrdua del govern del CIM, el PP Balear s'havia quedat sense mamelles per tots els que tradicionalment s'havien pogut assadollar. Era costum que fins i tot es permetés alguna espipalladeta pels amics corals (a aquestes miquetes era al màxim que havien arribat alguns dels membres més destacats del PP campaner).

Em sembla evident, tieta, que els problemes s'han de començar a cercar en l'horitzó profund dels comptes corrents; eren molts els sous i dietes perduts pel camí, molts els despatxos desallotjats ... i si a tot això hi hem d'afegir el rumor de les possibles incompatibilitats, i que algun del missatges de confiança s'hagués quedat sense lloc al bancal, tot plegat és massa! Davant la consumació dels fets l'amo va esclatar, i amb dues passades de cultivadors tot ho va deixar al seu lloc. Ara ja es per demés espolsar!

Dos viatges a la capital del regne han estat com l'agronexa que tan avesats estam a escampar i han posat de manifest, una vegada més, que per a ells (per als d'allà i per als d'aquí) no deixam de ser uns macolins enmig de mar i que els que ens cal és seguir fent el possible per no desbaratar les enquestes i continuar arpegiant -com les formigues- durant l'estiu, per fer-los els hiverns més bons de dur: el nostre valor, en definitiva, seria el mateix que un sord dona al seu transistor, el té però no el fa servir.

Que el President fos a la Plaça Major en determinat dia i hora, la declaració en la llengua pròpia davant un jutge, normalitzacions i altres herbes del mateix estil no deixen de ser ximpleries, ell (volgut o no) n'era el President de tots, dels presents a la plaça i dels absents, del jutge i dels funcionaris que participaren en la seva declaració, dels periodistes que en feren ressò, com a tal, com a President de les Illes Balears tenia tots aquests deures. Les velles bubotes han tornat a fer acte de presència, bubotes grosses i peludes, bubotes intransigents i que semblaven esvaïdes. Tanmateix no ho crec que el President participàs en cap del "boti-boti" que es van anar repetint, i potser això sí hagués sortit del que marcava el protocol.

Pens tieta, que les diferències entre el president i un servidor són manifestes, però això no nega que pugui reconèixer en ell un alt grau de dignitat, que no li pugui reconèixer l'alt valor que suposa negar-se a romandre, de manera permanent, amb els calçons a l'alçada dels garrons. Potser el seu màxim pecat hagi estat posar de manifest que no sempre temps passats foren millors, i que no sempre es fa bo el predecessor.

El seu pas per la trona no haurà estat endebades, és el primer president d'aquesta Comunitat que deixa el càrrec sense més pressions que les derivades de la defensa de les pròpies conviccions personals (a saber).

No passeu pena ex-president, aquesta olor que ara vos notau en un parell de dies escamparà, no la fareu sempre, és del ròssit amb segons quina casta de cabal.

Quintos i salers, tieta, no deuen ser el mateix, i sembla que aquesta vegada també ens han volgut fer passar per quintos.

Una abraçada ben forta, ara que la suor encara no ens regalima.

Ramon Segura, els viatges d'un rodamon

El felanitxer Ramon Segura no és un turista accidental. Un mes a l'any, deixa el seu negoci d'instal·lacions elèctriques, per pujar a un avió que el portarà a Cuba, Mèxic, Brasil, Argentina, Xina, Tailàndia, Indonèsia, Malàsia, Singapur, Hong-Kong, Macau, Índia, Nepal, Suïssa, Portugal, França, Tunísia i un llarg etcètera de llocs allunyats i exòtics, on el viatger pugui sorprendre's, conèixer pobles nous, formes de vida diferents a la nostra i rompre amb la monotonia de tot un any de sedentarisme.

— De tots els països que he visitat Índia i Nepal són els que més m'impactaren. Índia és arquitectònicament extraordinària: palaus de somni, llegendaris temples hinduistes i jainistes. L'estil de viure, aparentment d'una gran pobresa, amb animals pels carrers, les famoses vaques. El Nepal és tan particular que no es pot descriure amb paraules. En canvi, de Xina n'estic bastant decebut, perquè no ens deixaren veure moltes coses, sempre acompanyats d'un policia xinès al darrera... però la Gran Murada és fabulosa!, així com els milers de guerrers de terracota de les excavacions de Xi'an i els mítics paisatges xinesos. A Xina no és recomanable sortir els vespres sol; vaig llogar-hi un taxi amb altres membres del grup excursionista i demanàrem preu abans de sortir, però així i tot en arribar el preu va ser més car. Nosaltres protestàrem com és natural i ben prest ens vàrem veure envoltats per la gran multitud de xinesos amb actitud amenaçadora; ens varen fer front! Per a ells, els occidentals són el dimoni en persona i tots els mals vénen de nosaltres. Criden molt, parlen amb un to altíssim i alguns encara porten la vestimenta de temps de Mao Zedong.

Ara ja sé perquè els nostres padrins estaven boja-ment enamorats de Cuba: la dolçor de la gent, la riquesa de la terra, la cadència, les grans mansions colonials, els jardins públics... és difícil poder-ho oblidar quan ho has conegut. Vaig parlar amb els cubans i puc assegurar que un 99'9 % estaven d'acord amb Fidel

— Dona que treu la seda dels cucs de seda.

Castro. Durant el domini americà, amb Batista, el poble cubà era analfabet, sense escoles ni diners per menjar; ara tots tenen diners, però no hi ha res per comprar. Només vaig trobar un sol dissident, fill d'un antic col·laborador de Castro caigut en desgràcia, el qual volia sortir desesperadament de Cuba.

De Mèxic m'impressionaren les cultures precolombines (asteca, maia, tolteca), tan avançades, principalment l'arquitectura de Chichén-Itzá, d'una perfecció increïble o la Piràmide del Sol, de Mèxic Districte Federal, altíssima, tan cansadíssima de pujar que quan arribes a dalt ja no pots més, o la Piràmide de l'Endeví, tan perillosa per davallar perquè els peus tan sols agafen mig escaló i t'has d'aferrar a uns cables d'acer. Els indis són indolents, pacífics, poc donats a la feina; poden estar asseguts damunt la vorera, capell posat, sense fer res hores i hores. Ah!, i no ens poden veure ni en pintura. El concepte de mare-pàtria és una entelèquia; els guies mexicans contínuament parlaven malament dels espanyols a llur descripcions turístico-històriques, malgrat la distància de la conquesta de Mèxic, on els conqueridors no ni anaren per donar una cultura, sinó per portar-se'n les seves riqueses cap a Espanya. A Mèxic hi he vist els folklore més pur, els balls típics de més qualitat.

A l'Argentina pareix que et trobes a Europa. Bones Aires té grans passejos i un port marítim de gran atrac-

— Tailàndia. Dones-girafa del Nord.

tiu, el port de la Boca, al menys no massa deteriorat. És un paradís per a la compra de peques de pell de guillot.

Brasil té dues ciutats meravelloses: Salvador de Bahia, d'important arquitectura religiosa i Brasília, ciutat futurista de grans dimensions, carrers llarguíssims, edificis avantguardistes, etc.

He estat a Tailàndia en tres ocasions i sempre hi descobreix racons que no havia vist mai, llocs inèdits d'una bellesa increïble, com el Palau Reial de Bangkok o el mercat flotant, visita obligada de tot turista. També vaig poder conèixer el poblat de dones-girafa, on les nascudes en dimarts de lluna plena, s'allarguen el coll amb cercles fins espenyar-se les vèrtebres, en una pràctica prohibida pel govern però difícil de controlar perquè viuen dins la selva. Tailàndia és un país molt liberal en qüestions de sexualitat i molt estricte en qüestions de droga; una vegada mentre passejarem, una senyoreta tailandesa s'acostà a un jove benplantat del nostre grup i li demanà per anar al llit amb ell; el jove s'excusà educadament i li digué que era casat. La senyoreta li contestà amb ingenuïtat: "bé, ens hi podem anar els tres".

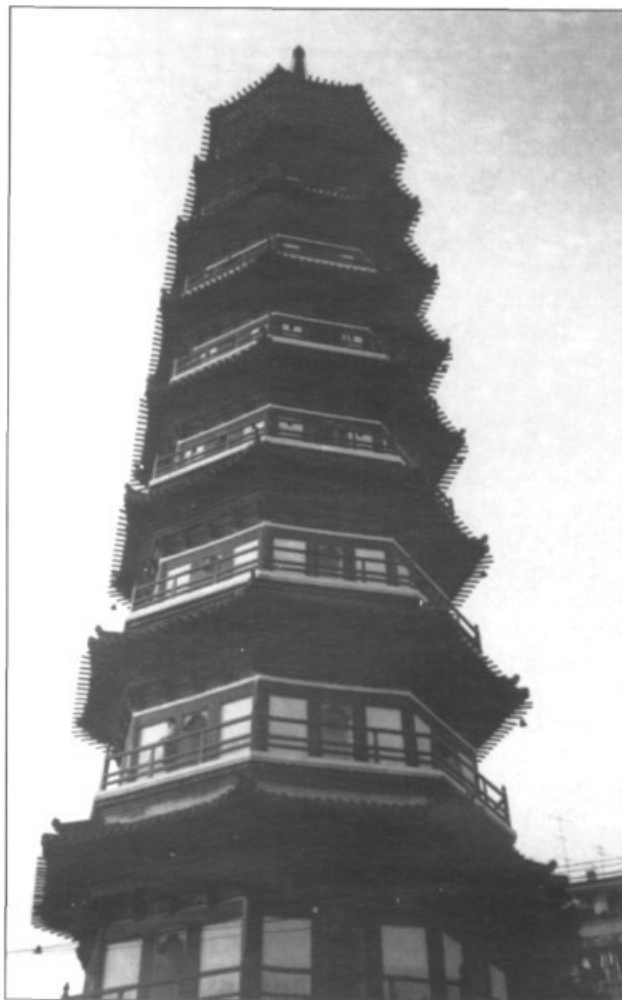
Als països orientals les dones tenen un valor mínim, no poden votar. A més de les feines de la casa treballen a fora -l'home no fa absolutament res-; he vist dones fent de picapedrer, obrint síquies al carrer. Una filla és molt poc apreciada a Xina i si el primer o segon fills han estat nines, els pares no les inscriuen al registre civil. Un temps inclús les mataven.

Singapur, amb una dictadura disfressada de democràcia, té una economia molt desenvolupada, una renda per càpita altíssima, molta de netedat -més que a Suïssa-, està prohibit tirar papers, menjar i beure pel carrer. El país és una tasseteta de plata.

Ramon Segura no es cansa d'evocar vivències, mentre visionam una col·lecció de milers de diapositives fetes per ell mateix i escoltam discos recollits per aquells indrets. Les parets de ca seva resten decorades amb motius i records dels seus viatges, dels quals en són testimoni: ceràmiques, fotografies de gran format, escultures, objectes singulars...

Recorda amb fruïció les distintes gastronomies, les olors del menjar...

— A l'Índia tot té un mateix sabor molt desagradable per les espècies que hi posen de curry i derivats. El menjar xinès és coent amb exageració i no té res a

— Xina. Pagoda xina

veure amb els restaurants xinesos de Mallorca. M'agraden les sopes amb bolets, les canyes de bambú, el pollastre agredolç. A Singapur, a un restaurant vegetarià em donaren una sopa coenta raríssima. A Bones Aires couen la carn de vedella a un metre de distància del caliu; a Mèxic s'ha de tastar el "mole", una mena de xocolata fusa, molt espessa.

Crec que com a persona li dec molt als viatges. He après a ser disciplinat, conivir en grup, conèixer els secrets de la fotografia, ser tolerant, respectar la gent i conivir amb altres cultures i religions.

Miquel V. Sebastian

**COMPR PORTASSA
INDIVIDUAL
A CAMPOS
O A LA COLÒNIA
TEL. 29.58.41**

**Taller Mecànic
CA N'ARNAU**

Carrer Provença, 36
Tel. 65.10.63
07630 CAMPOS

Encara hi ha temps

Vivim a una societat que sent una certa fascinació per tot allò que gira en torn del consum i del malbaratament. Molts dels problemes ambientals que hi ha al nostre món, i de fet quasi tots els més greus, provenen del consumisme desmesurat en el qual es basa tota la nostra societat, que crea la "felicitat pel consum", quan la realitat és que cada vegada disposam de menys temps lliure per fer allò que realment ens agrada i volem fer.

Tan preocupats com estam per aconseguir més doblers i per consumir més, el que realment estam fent, és esgotar i enverinar el món on vivim, consumint una gran quantitat de recursos no renovables com el petroli, carbó, urani, sòl, etc.

Destruïm bosc madurs irrecuperables, i per satisfer les demandes creixents de paper i fusta, plantam altres arbres com eucaliptus i pins que creixen amb més rapidesa, degut al rec intensiu i als adobs químics.

Contaminam l'aire i l'aigua amb la combustió indiscriminada de petroli i carbó, abocant a l'aigua productes químics que provenen de l'ús domèstic i de les fàbriques industrials.

Nosaltres podem fer ús de la nostra capacitat crítica per no deixar-nos arrossegat per l'allau de productes innecessaris que ens envaeixen; si començam per petites coses, podrem anar augmentant el nostre radi d'acció i crearem un efecte multiplicador per pressionar en uns nivells més alts. És cert que l'impacte sobre el medi ambient és provocat més per la producció indus-

trial que pel consum en si mateix, a més, la nostra capacitat de decisió sobre la producció és limitada i per la seva banda els productors utilitzen diversos mitjans de propaganda que creen necessitats artificials que modifiquen les nostres pautes de conducta originals.

Una de les característiques de la nostra societat és la de sentir-nos impotents a l'hora d'actuar contra totes les coses que poden fer mal al món on ens ha tocat viure, però malgrat tot hi ha moltes coses que han de canviar, i han de canviar per a bé de tots, i no podem esperar que siguin uns altres els que vinguin a canviar el món.

Guillem Burguera

Bar Mercantil

Nova direcció

Lourdes Calafat

Tapes variades i entrepans

Plaça Creu, 23 • Tel. 65.07.27

07630 CAMPOS

**Gestoria
ADROVER**

TRAMITACIONS I ASSEGURANCES

Convent, 13 • 07630 CAMPOS
Tel. 65.27.01 • Fax 65.27.00

**Servei
i
Venda**

Rafel Pomar

Historiador Talladas, 9
Tel. 65.07.83 - Fax. 65.22.58
07630 CAMPOS

Futbol base, qüestió de feina, no de sort

Després de l'anterior carta*, la qual feia referència al present i futur del futbol a Campos, on declarava les meves preferències sobre si els jugadors han de ser de casa o de fora, em veig en l'obligació d'intentar donar les raons del perquè a Campos és factible. Primerament voldria ressaltar les grans possibilitats amb què comptam a Campos, a més d'un gran nombre d'al.lots federats, també tenim a favor un equip a tercera nacional i a més un passat molt favorable, en qüestió de pedrera, ja que de sempre hem estat una de les pedreres més fermes de Mallorca, ja que sols basta mirar els resultats. Però és aquí on voldria fer major referència, ja que no perquè hàgim tengut bona pedrera, vol dir que sempre en tindrem, i molt menys avui en dia, on s'està treballant tant en aquest camp; prova d'això són els 100 milions anuals que destina el F.C. Barcelona a les seves seccions inferiors. Amb això vull fer veure que un jugador com a tal, si volem que sigui bo, que jugui bé al futbol, no podem esperar que neixi i el puguem aprofitar, ja que estam parlant d'un tant per cent (%) molt baix, i molt més avui en dia on s'imposen més els sistemes tàctics i el treball diari de l'equip, a la creativitat de jugadors puntuals. Per tant, amb tot el que estira avui en dia el futbol campaner, hem d'intentar crear aquest tipus de jugador que puguem comptar amb ell de cara al futbol d'elit, ja que el fi principal del futbol base ha de ser fer jugadors pel primer equip, però no esperant que sorgeixin per art de màgia. Per això un jugador s'ha d'anar formant gràcies a unes etapes de creixement i formació, on a cada una

de les etapes s'ha de treballar allò que millor s'adapti a les seves condicions físico-mentals, però sempre relacionades a una millora tècnica-tàctica, la qual farà que el jugador sigui intel·ligent, que sàpiga jugar al futbol, gràcies a una feina ben feta i amb consciència de causa.

Com podem treballar així?

El primer que s'ha de fer, és intentar crear una unió entre tot el futbol base, ja que no pot ésser que per exemple els alevins treballin el mateix que els infantils, ja que són molt diferents tant fisiològicament com psíquicament, per tant cal fer una programació general del que es vol treballar a cada etapa de formació, a cada categoria, fent que els al.lots en canviar de categoria, no ho facin per haver complit un any més biològicament, sinó per augmentar un esgrà més dins la seva formació tècnica-tàctica, tant col·lectivament com individual. Així aconseguirem bons futbolistes, fent augmentar el nivell futbolístic del Campos, i a la vegada de tots els que volem veure bon futbol a Campos, sense haver de dur gent de fora.

Per tant, cal crear una metodologia de treball, en base a uns principis comuns a tot el club; és a dir, cal definir el tipus de joc que volem de forma general per a totes les categories, com poden ésser per exemple els principis de l'Ajux, on es fonamenten en la possessió de la pilota, i això ho treballen tres dies a la setmana, durant 45 minuts, (amb diferents exercicis, per no ser monòton), al igual que podríem treballar com a principis generals del club, el "patadón", el contra-atac, la defensa zonal o la defensa indivi-

dual, etc, però tenir uns principis comuns per totes les categories, de cara a poder donar els seus fruits en el darrer esgrà, el primer equip. Tenint en compte les etapes de formació dels al.lots, combinades amb els principis del club, marcant una sola línia de treball, els resultats es veuran sols, tindrem un jugador intel·ligent, amb una àmplia riquesa futbolística, i saber que treballam bé amb coherència per recollir els fruits de l'èxit, tant d'entrenadors com de jugadors.

Antoni Burguera Suñer

*ACLARIMENT: L'anterior carta a què es refereix Antoni Burguera és l'aparegut al número 80 de RESSÒ amb el títol de PRESENT I FUTUR? i que per error anava signada per Guillem Burguera.

Ca'n Juan

BAR - HAMBURGUESERIA

Enginyer Gabriel Roca, 61

Tel. 65.63.72

COLÒNIA DE SANT JORDI

Kabals
OBJECTES DE REGAL

C/. Plaça Major, 9 • Tel. 65 02 29 • 07630 - CAMPOS

**RISTALLERIA
PERELLÓ**

Acristallaments en general

Carrer Palmer, 1

Tel. 65.00.95

07630 CAMPOS

Escacs. Esport Escolar

Parlant un poc també de l'esport escolar, hem de dir que hi ha joves que segurament podran seguir lluitant perquè Campos tenguí un nom a les competicions d'escacs. A la fase comarcal, que ja ha acabat, en Joan Clar i en Tomeu Rigo, tots dos del C.P. Joan Veny i Clar, van quedar en 4^a i 6ª posició respectivament. Cal dir també que en Tomeu Rigo va ser el primer aleví classificat aconseguint 4'5 punts dels vuit possibles i quedant el número 27 de la classificació general d'un total de 57. En Joan Clar també va obtenir 4'5 punts d'un total de vuit punts.

Ara tots dos participen a la fase insular, és a dir, al Campionat de Mallorca Escolar, que es disputa al poliesportiu "Príncipes de España". De les cinc partides que ja s'han jugat, en Joan Clar n'ha guanyades tres i en Tomeu Rigo dues. Ja se sap que a mesura que puja el nivell de la competició guanyar resulta més complicat, però això no sempre és el més important. Des d'aquestes planes, coratge i endavant.

Damià A. Verger

BUGADERIA

TINTORERIA

SA BUGADERIA

Carrer Nou, 73 · 07630 CAMPOS · TEL. 65.25.27

PNEUMÀTICS I SERVEIS

PALENZUELA

ESPECIALITAT EN PNEUMÀTICS I EQUILIBRATS DE
TURISMES, CAMIONS, 4X4,
INDUSTRIAL I MOTOCICLETES

Carrer Manacor, 2 - A - baixos

Tel. 65.00.13

07630 CAMPOS

Particular: 65.11.65

MENUTS

La tenda especialitzada en el teu fill

**per primera vegada trobaràs en un mateix lloc,
totes les millors marques de puericultura:
CHICO, JANÉ, PLAY, MAXI-COSI, CAM...**

Vine a veure els nostres cotxes, banyeres, trones,
cadires de cotxe, sabates formatives i tot allò que
necessites per garantir la comoditat teva i del teu fill.

INFORMAT SOBRE LES NOSTRES LLISTES DE NAIXEMENT

(que podràs abonar en tres mesos i sense càrrec)

**DES DE PRINCIPIS DE MAIG ENS TROBAM
AL CARRER DE CAMPOS, 14
FELANITX**

Torneig de primavera de Tennis

Per la fira de maig va finalitzar el Torneig de Primavera de Tennis. Aquest torneig es va jugar en les modalitats d'individuals masculins, femenis i alevins.

La primera fase es va fer en distints grups on es classificaven els primers de cada un.

A la modalitat masculina els primers entraven dins un quadre denominat A i els restants entraven dins un altre quadre denominat B.

Les finals varen tenir lloc al Club Tennis Campos els dies 11 i 12.

Els finalistes varen esser:

-En el grup A varen esser Onofre Veny i Guillem Caldentey. La Final va tenir lloc dissabte dia 11 i el guanyador va esser Onofre Veny amb un resultat de 6-3/7-5.

-Dins la categoria femenina la final es jugà quan va haver acabat la del grup A, i les finalistes varen esser Neus Company i Margalida Moll. La guanyadora fou Neus Company amb un resultat de 6-1/6-2.

-En la categoria aleví la final també es jugà el dissabte dia 11 i tingué com a protagonistes Gabriel Fullana i Cosme Garcies. El guanyador va esser en Gabriel Fullana amb un resultat de 7-5/6-2.

-L'endemà, diumenge dia 12, es jugà la final del

grup B, que enfrontà en Bartomeu Obrador i en Josep Rosselló. El guanyador va esser en Bartomeu Obrador amb un resultat de 3-6/6-0/7-5.

Tot seguit va tenir lloc l'entrega dels trofeus duita a terme pel president del Club Tennis Campos, Jaume Lladó Vera.

El torneig va anar molt bé i esperem que l'any vinent es pugui tornar a repetir.

Guillem R. Caldentey

Vibrats Lladó, C. B.

Bigues pretensades

Taulons de formigó

Gordineses, escales i forns

Jaume I, s/n. - Tel. 65.06.75 - CAMPOS

33

Ara, canviar a més li costarà menys.

Gesa

**CANVI
a 220V**

Informi's:
(cridada gratuïta)

900-220.220

TOT SÓN AVANTATGES

Bàsquet

Ja s'ha acabat. La temporada 95-96 ens ha dit adéu.

Aquests resultats han estat els següents:

A la categoria **Senior Masculí** hi teníem un equip molt jove i mancat de jugadors alts. Aquest equip comptava els partits per derrotes i això va fer que els jugadors perdessin les ganes i la il·lusió per jugar. Un parell de canvis a l'equip feren que la imatge milloràs un poc a la recta final de la temporada però no foren suficients per a guanyar cap partit.

L'altra cara de la moneda la trobam a la temporada de l'equip **Senior Femení**, que l'acaba ocupant el setè lloc de la classificació després d'uns inicis irregulars. Les diferents baixes patides durant la llarguíssima temporada, 28 partits, li posaren difícil trobar el seu ritme de joc, però així i tot aconseguiren desenvolupar un joc que els permeté fins pràcticament els darrers partits optar al quart lloc. Senzillament han tornat a realitzar una bona temporada.

A l'equip **Junior Femení** se li va acabar la temporada en dos mesos ja que la federació retirà la fitxa a les tres jugadores que havien de dur el pes de l'equip i les lesions forçaren la retirada de dues jugadores més, deixant l'equip amb només set jugadores. Després d'això l'única cosa que han pogut fer ha estat intentar aprendre el més possible a mesura que s'anaven jugant partits, donant, això sí, una bona imatge i deixant clar que feien tot el que podien.

L'equip **Cadet Femení** és el que ha realitzat la millor temporada, ja que malgrat perdre els tres primers partits es referen i el bon nivell de joc de les jugadores els permeté de classificar-se per la lluita pel títol del seu grup. Aquest equip acabà en quart lloc.

L'equip **Cadet Masculí**, amb deu jugadors que debutaven a la competició federada, van fer el que d'ells s'esperava, jugar partits i aprendre per a poder obtenir millors resultats en propers anys.

I l'altre equip de debutants, l'**Infantil Femení**, també ha fet el que s'esperava d'aquestes jugadores: molta feina i uns avenços espectaculars que segur que els permetran demostrar un nivell com el dels altres dos equips femenins del bàsquet campaner.

Ja per acabar només em resta dir que fa un parell de mesos ja s'està planificant la propera temporada de manera molt seriosa, i intentarem donar-vos en quatre pinzellades del que serà el mes que ve.

Miquel Oliver

CUINA VEGETARIANA

Introducció a l'alimentació naturista.

Com substituir la carn, aprenent a cuinar plats i salses de fàcil, ràpida i pràctica preparació.

- L'eliminació de les toxines corporals lliberant el teu vertader cos esvelt.
- Aprendre a equilibrar la dieta
- Regulació del nivell de colesterol - Salut i Nutrició

Tots els dimecres i divendres de 20 h. a 22 h., els mesos de Juny, Juliol i Agost.

Els cursos s'impartiran a Campos. INFORMACIÓ TEL. 18.10.54

CURSOS DE TEATRE AMB MÀSCARA

INICIACIÓ I PERFECCIONAMENT

Els mesos de Juliol i Agost a Campos

Impartits per CORNUCOPIA TEATRE

Objectiu formar Companyia Teatral

INFORMACIÓ TELS. 18.10.54 - 28.47.48

RESSÒ

Revista mensual

ANY 9

Juny 1996 • N.º 81

Edita: Obra Cultural Balear de Campos

Informació i Correspondència:

Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS

Fax.: 971 - 65.02.02

Coordinadors:

M. Alcaraz

D. Huguet

P. Ollers

E. Tomàs

Coordinador Esports:

Miquel Oliver

Coordinadora Seccions Fixes:

Antònia Sitjar

Coordinadora Publicitat:

Carme Llaneras • Tel. 65.21.32

COL·LABORADORS:

Miquel Adrover i Monserrat

Joan Adrover i Mascarbó

Xesc Adrover

Margalida Ballester

Guillem R. Caldentey

Sebastià Covas

Joan Juan Pons

Clementina Kokkelink

Josep Lladó

Jaume Lladó

Gori Mas

Guillem Burguera

Antònia Serra

Damià Andreu Verger

Núria Vives

Sebastià Moranta

Guillem Mas i Forteza

Apol·lònia Vanrell

Maria Barón

Arnau Perelló

Francesc Miró

Josep Antoni Sala

Margalida Martorell

Francesc Blasco

Pere Adrover

Francesc Mas

Guillem Mas i Ferrari

Damià Prohens

Bàrbara Monserrat

Francesca Ballester

Francesca Mas

Miquel Àngel Aguiló

Antoni Ginard

Jaume Clar

Antoni León

Miquel Roig Adrover

Jordi Caldentey

Joan Lladonet

Francisca Oliver

Subscripció: 2.500 Ptes. anuals

Preu d'aquest exemplar:

250 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i Impressió:

A ADROVER - CAMPOS
Tel. 65.02.02

TRANSPORTS MESQUIDA

Ronda Catalunya, 9 - Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

PRODUCTES ADROVER

Carrer Menorca, s/n. • Tel. 65.00.54
07630 CAMPOS

RESTAURANT BAR AVENIDA

*Local climatitzat i terrassa
Gran varietat de Pa amb Oli
Menú diari a 750 Ptes.
Menú diumenges i festius a 1.100 Ptes.
Sopars i dinars de companyerisme
(preus econòmics)
Menjar per dur-se'n
CUINA MALLORQUINA
Avinguda Jaume II, 28
Tel. 16.00.77
CAMPOS*

CELLER Ca'n TONI

*El primer establiment
de Mallorca amb un
sistema revolucionari
de preparar la carn
al "grill"*

Oest, 8 • Tel. 65.27.54 • CAMPOS

botendències iga...

*Moda Home / Dona
Exclusiva Texans Caroché
Major, 4 - Local D • Tel. 65.09.34
07630 CAMPOS*

Pintures Recó

Tomàs Mas Salom

Vàquez Mella, 2 Tels. 650704 - 650205 CAMPOS

S'EIXAM